

**CENTRALE RAAD VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN**

NATIONALE ARBEIDSRAAD

CRB 2006-1022 DEF
CCR 10

ADVIES Nr. 1.566

Gemeenschappelijke Raadszitting van donderdag 21 september 2006

**WELVAARTSVASTHEID - JAARLIJKSE WELVAARTSBONUS PENSIOENEN
- VERLAGING VAN DE WERKGEVERSLASTEN - UITVOERING
VAN HET GENERATIEPACT**

2.186-1
2.211-1

ADVIES

Onderwerp : Welvaartsvastheid - Jaarlijkse welvaartsbonus pensioenen - Verlaging van de werkgeverlasten - Uitvoering van het Generatiepact

Volgens de artikelen 5 en 72 van de wet van 23 december 2005 betreffende het Generatiepact dienen, enerzijds de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en het Algemeen Beheerscomité voor het Sociaal Statuut Zelfstandigen voor het zelfstandigenstelsel en anderzijds de Nationale Arbeidsraad en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven voor het werknemersstelsel, zich om de twee jaar en voor een eerste maal in september 2006 uit te spreken over de verdeling en de omvang van de financiële middelen bestemd voor welvaartsaanpassing van de inkomensvervangende uitkeringen.

In die optiek hebben de Nationale Arbeidsraad, de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en het Algemeen Beheerscomité voor het Sociaal Statuut der Zelfstandigen zich uit eigen beweging gebogen over deze kwestie.

Tijdens die besprekingen heeft de heer B. TOBBACK, minister van Pensioenen, het advies van de Nationale Arbeidsraad gevraagd over een nota waarin voor de pensioenen wordt voorgesteld een jaarlijkse welvaartsbonus in te voeren.

Het Algemeen Beheerscomité voor het Sociaal Statuut Zelfstandigen heeft op 7 september 2006 zijn leden in de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en de Nationale Arbeidsraad gemandateerd om hierover samen met de Nationale Arbeidsraad en Centrale Raad voor het Bedrijfsleven een gemeenschappelijk advies uit te brengen¹.

De bespreking van dit punt werd toevertrouwd aan de gemengde commissie Welvaartsvastheid.

Op grond van de werkzaamheden van die commissie hebben de Nationale Arbeidsraad en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven op 21 september 2006 navolgend advies aangenomen.

Dit advies geeft uitvoering aan het akkoord dat op 20 september 2006 in de schoot van de Groep van 10 is afgesloten omtrent de welvaartsaanpassingen van de sociale uitkeringen, de verlaging van de werkgeverslasten en de verdere uitvoering van het Generatiepact, en dient als één onlosmakelijk geheel te worden beschouwd met dit akkoord dat als bijlage 1 is toegevoegd.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD EN CENTRALE RAAD

VOOR HET BEDRIJFSLEVEN

I. INLEIDING

A. Met betrekking tot de algemene welvaartsaanpassing

Tijdens de bijzondere ministerraad van Oostende van 21 maart 2004 werd besloten om vanaf 2007 een structureel mechanisme in te voeren om de inkomensplafonds en -drempels en de sociale uitkeringen aan te passen aan de welvaart.

¹ Zie punt II., A., 3. van het advies.

Voor het werknemersstelsel is dit structureel welvaartsmechanisme ingevoerd door de artikelen 72 en 73 van de wet van 23 december 2005 betreffende het Generatiepact. Voor de zelfstandigen door de artikelen 5 en 6 van dezelfde wet.

Overeenkomstig dit mechanisme moet de regering om de twee jaar een algemene beslissing nemen over de verdeling van de toegekende financiële enveloppe voor welvaartsaanpassing van alle of sommige inkomensvervangende uitkeringen die de volgende twee jaar zal worden toegepast.

Die beslissing dient te worden voorafgegaan door een gezamenlijk advies omtrent de verdeling en de omvang van de financiële middelen bepaald overeenkomstig genoemde wet en bestemd voor het structureel aanpassingsmechanisme aan de welvaart van enerzijds de Nationale Arbeidsraad en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven voor het werknemersstelsel en anderzijds het Algemeen Beheerscomité voor het Sociaal Statuut der Zelfstandigen en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven voor het stelsel van de zelfstandigen.

Bij ontstentenis van een advies of als de regering van dat advies afwijkt, moet de regering een met redenen omkleed voorstel uitbrengen waarover opnieuw het advies van de Raden en het Beheerscomité wordt gevraagd.

In artikel 5 en 72 van genoemde wet is voorzien dat genoemde procedure voor het eerst zal worden toegepast in 2006 voor de welvaartsaanpassingen van 2007 en 2008. In die optiek hebben de Nationale Arbeidsraad, de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en het Algemeen Beheerscomité voor het Sociaal Statuut der Zelfstandigen zich uit eigen beweging gebogen over deze kwestie.

Het Algemeen Beheerscomité voor het Sociaal Statuut Zelfstandigen heeft op zijn vergadering van 7 september 2006 zijn leden in de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en de Nationale Arbeidsraad gemandateerd om hierover samen met de Nationale Arbeidsraad en Centrale Raad voor het Bedrijfsleven een gemeenschappelijk advies uit te brengen.

Teneinde een adequaat antwoord te kunnen verlenen op de vraag die de wet voorlegt, hebben de Raden en het Algemeen Beheerscomité voor het Sociaal Statuut der Zelfstandigen voor de berekening van de financiële enveloppe en voor de berekening van de financiële weerslag van hun voorstellen tot welvaartsaanpassing de medewerking gevraagd van de sociale parastatalen en de FOD Sociale Zekerheid².

² Overzichtstabellen als bijlage 2 en 3.

Daarnaast werd voor de berekening van de financiële enveloppe door de regering op verzoek van de sociale partners technische ondersteuning gevraagd aan het Federaal Planbureau³.

Overeenkomstig de tweede paragraaf van de artikelen 5 en 72 van genoemde wet werd in het advies ook rekening gehouden met een aantal externe factoren zoals de economische groei, de ontwikkeling van de beroepsinkomsten van de zelfstandigen, de werkgelegenheidsgraad, het financieel evenwicht van de sociale zekerheid, de vergrijzing en het streven om geen nieuwe werkloosheidsvallen te creëren of bestaande te bevestigen.

Daarvoor hebben de Raden en het Algemeen Beheerscomité zich gebaseerd op het verslag 2005 van de Hoge Raad voor de Werkgelegenheid, het verslag 2006 van de Studiecommissie voor de Vergrijzing en de Economische Vooruitzichten 2006-2011 van het Federaal Planbureau. Het Federaal Planbureau heeft daarbuiten, op vraag van de regering ten behoeve van de sociale partners, onderzocht of de voorstellen van de gemengde commissie binnen de budgettaire marges vallen die vooropgesteld worden door de Studiecommissie voor de Vergrijzing.

Naar aanleiding van hun advies, willen de Raden en het Algemeen Beheerscomité voor het Sociaal Statuut der Zelfstandigen dan ook de verdienstelijke inspanningen benadrukken van al die administraties die eraan meewerkten.

B. Met betrekking tot de jaarlijkse welvaartsbonus pensioenen

Bij brief van 26 juli 2006 heeft de heer B. TOBBACK, minister van Pensioenen, het advies van de Nationale Arbeidsraad gevraagd over een nota waarin voor de pensioenen wordt voorgesteld een jaarlijkse welvaartsbonus in te voeren.

De voorgelegde nota beoogt de invoering van een jaarlijkse welvaartsbonus waarvan de hoogte afhankelijk is van het aantal jaren loopbaan. De bonus zou voor de eerste keer worden toegekend na een periode van 5 jaar pensioen. Voor de minimumpensioenen wordt een specifiek systeem voorzien waarbij een bonus van 1 % wordt toegekend.

³ Rapport "Budgettaire enveloppe voor de welvaartsaanpassingen en langetermijnimpact van sommige toepassingsmodaliteiten : een evaluatie op basis van een macrobudgettaire modelbouw" (Federaal Planbureau) (bijlage nr. 4).

Het voorstel zou worden gefinancierd met de enveloppe voor de welvaartsaanpassingen zoals voorzien in artikel 72 en 73 van de wet betreffende het Generatiepact van 23 december 2005.

Op het ogenblik dat het voorstel door de minister in de pers werd gelanceerd, waren de sociale partners volop bezig met hun werkzaamheden rond de welvaartsaanpassingen in de gemengde commissie Welvaartsvastheid van de Nationale Arbeidsraad en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven. Het mechanisme voor welvaartsaanpassingen zoals beslist op de Bijzondere Ministerraad van Oostende van 21 maart 2004 en ingeschreven in genoemde wet betreffende het Generatiepact, voorziet namelijk in een gezamenlijk advies van die twee Raden, tegen 15 september 2006, over de invulling van de bovenvermelde enveloppe.

De Raden namen met veel interesse kennis van het voorstel van de minister en namen ruimschoots de tijd om de verschillende aspecten van het voorstel te onderzoeken. Zij willen naar aanleiding van dit advies dan ook de Rijksdienst voor Pensioenen (RVP) bedanken voor zijn verdienstelijke medewerking⁴.

II. STANDPUNT VAN DE RADEN

A. Met betrekking tot de algemene welvaartsaanpassing

1. Vaststelling van de financiële enveloppe

a. Vaststelling van de financiële enveloppe voor 2006

De Raden stellen vast dat voor 2006 in punt 3.3 van het Generatiepact 15 miljoen € prioritair wordt vrijgemaakt voor maatregelen ter verbetering van de pensioenen van diegenen met een atypische loopbaan, waaronder in het bijzonder de vrouwen, alsook voor maatregelen op andere domeinen zoals correcties aan de kinderbijslag.

⁴ Nota van de RVP als bijlage 6.

De aanwending van dit budget werd door de regering beslist.

Met betrekking tot die enveloppe, wijzen de Raden op de unanieme adviezen die ze terzake uitbrachten op het beheerscomité van de Rijksdienst voor Pensioenen, en dringen erop aan dat de regering hiermee rekening houdt.

b. Vaststelling van de financiële enveloppe voor 2007

Wat de financiële enveloppe voor 2007 betreft, constateren de Raden dat tijdens de bijzondere ministerraad van Oostende van 21 maart 2004 een enveloppe van 75 miljoen euro werd vastgelegd. Die enveloppe werd oorspronkelijk vastgesteld voor de aanpassing van bepaalde berekeningsplafonds alsook voor de aanpassing van bepaalde uitkeringen. De Raden kunnen evenwel een alternatief voorstellen wat de aanwending ervan betreft.

Daarnaast wordt in punt 3.3 van het Generatiepact een bijkomende enveloppe van 85 miljoen euro toegevoegd aan de enveloppe vastgelegd te Oostende. Naast de maatregelen aangenomen in 2006 zullen die bijkomende middelen de uitvoering verzekeren van herwaarderingsmaatregelen voor de oudste en/of laagste pensioenen en van equivalente maatregelen in de sector van arbeidsongeschiktheid, zoals een aanpassing van derdenhulp. Deze herwaarderingsmaatregelen moeten zich vertalen in netto stijgingen voor de gerechtigden⁵.

De Raden stellen vast dat de regering al 13,2 miljoen euro heeft besteed aan de verbetering van hulp aan derden, waarvan 11,4 miljoen in het werknemersstelsel en 1,8 miljoen euro in het zelfstandigenstelsel. Die maatregelen zullen ingaan vanaf 1 januari 2007.

Bijgevolg blijft er voor 2007 een budget over van 71,8 miljoen euro te verdelen over het werknemers- en zelfstandigenstelsel (85 miljoen euro – 13,2 miljoen euro = 71,8 miljoen euro) waarover de Raden zich kunnen uitspreken.

⁵ Punt 3.3 van het Generatiepact, bladzijde 26.

c. Vaststelling van de financiële enveloppe vanaf 2008

Volgens artikel 6 en 73 van de wet op het Generatiepact stemt de minimaal jaarlijkse enveloppe vanaf 2008, die vrij te besteden is, overeen met de som van de uitgaven geraamd op grond van de parameters die worden gebruikt in het referentiescenario van de Studiecommissie voor de Vergrijzing, namelijk:

- een jaarlijkse welvaartsaanpassing met 0,5% van alle inkomensvervangende uitkeringen in de sociale zekerheid, met uitzondering van de forfaitaire uitkeringen;
- een jaarlijkse welvaartsaanpassing met 1% van alle forfaitaire sociale uitkeringen;
- een jaarlijkse verhoging van 1,25% van de loongrenzen voor de berekening van de "nieuwe" inkomensvervangende uitkeringen;
- voor de werknemers een jaarlijkse verhoging van 1,25% van het "minimum-recht per loopbaanjaar.

Zoals reeds vermeld, heeft de regering, op verzoek van de sociale partners, voor de berekening van die enveloppe technische ondersteuning gevraagd aan het Federaal Planbureau.

Uit de toelichting van de vertegenwoordigers van het Federaal Planbureau bleek evenwel dat bij hun berekening om methodologische redenen in het model Pensioen, dat wordt gebruikt voor de ramingen op middellange en lange termijn, geen rekening kon worden gehouden met een jaarlijkse aanpassing van 1% voor de minima in het werknemersstelsel⁶.

⁶ Zie bijlage : Draft rapport "Budgettaire enveloppe voor de welvaartsaanpassingen en langetermijn-impact van sommige toepassingsmodaliteiten : een evaluatie op basis van een macrobudgettaire modelbouw".

De Raden zijn evenwel van oordeel dat de minima in het sociale-zekerheidsstelsel voor werknemers ook forfaits zijn en menen dat voor de berekening van de beschikbare enveloppe moet rekening worden gehouden met een aanpassing van 1% per jaar op die minima.

Daarom hebben zij aan de parastatalen precieze berekeningen gevraagd over het budget dat met bovengenoemde parameters voorzien in de wet beschikbaar wordt gesteld. Tijdens de commissiewerkzaamheden hebben ze deze berekeningen stelselmatig geverifieerd en verbeterd.

Ze komen aldus voor 2008 aan een budget van 209,82 miljoen euro voor het werknemers- en 25,89 miljoen euro voor het zelfstandigenstelsel⁷.

2. Voorstellen tot verdeling van de financiële enveloppe voor 2007-2008 voor het werknemersstelsel

a. Maatregelen Oostende

Tijdens de bijzondere ministerraad van Oostende werd voor 2007 een welvaartsaanpassing met 2% voorzien van de uitkeringen voor mensen die al 6 jaar slachtoffer zijn van arbeidsongeschiktheid, arbeidsongeval of beroepsziekte of al 6 jaar gepensioneerd zijn. Daarnaast werd voorgesteld de loonplafonds voor de nieuwe gevallen, binnen de grenzen van de ontwikkelingsmarge van de loonkosten verminderd met de gezondheidsindex, tijdens die periode te verhogen.

De minima voor alleenstaande en gezinshoofden invaliden zouden voor de werknemers gelijk gebracht worden met het minimumpensioen werknemers. Tevens werd een geprogrammeerde verhoging van het leefloon, de minima onregelmatige werknemers in de invaliditeit, de wachtuitkeringen voor alleenstaanden, de inkomensgarantie voor bejaarden en de tegemoetkoming voor gehandicapten en een verbetering van de kinderbijslag voor gehandicapte kinderen voorzien.

⁷ Overzichtstabellen als bijlage 2 en 3.

Overzicht van de belangrijkste maatregelen voorzien door de Ministerraad van Oostende:

	2005	2006	2007 (voorstel dat nog kon gewijzigd worden door sociale partners)
Welvaartsaanpassing met 2% van pensioenen, invaliditeitsuitkeringen en uitkeringen arbeidsongevallen en beroepsziekten	Behoud 2% na 8 jaar pensioen (op 1/9/2005)	2% na 7 jaar pensioen (op 1/9/2006)	+ 2% na 6 jaar pensioen (op 1/9/2007)
Berekeningsplafonds ziekte- en invaliditeitsuitkeringen, arbeidsongevallen en beroepsziekten en pensioenen (enkel nieuwe gevallen)	+ 2% op 1/1		overeenkomstig loonmarge (op 1/1/2007)
Minima invaliditeit			gelijkschakeling met minima pensioenen op 1/1/2007
Leefloon/minima onregelmatige werknemers/gehandicapten/wachttuitkeringen alleenstaanden +21jaar		1 % (op 1/10/2006)	+ 2% (op 1/10/2007)

Over die maatregelen werd aan de Raden gevraagd of zij ermee kunnen instemmen dan wel of zij eventuele alternatieven voorstellen hebben voor de maatregelen die voor 2007 werden weerhouden door de ministerraad van Oostende.

De Raden pleiten ervoor om de maatregelen voorgesteld door de regering op de bijzondere ministerraad van Oostende van 21 maart 2004 grotendeels te behouden, behalve wat de berekening van de loonplafonds op 1 januari 2007 betreft⁸, en ze op de voorziene data uit te voeren. In de eerste plaats omdat die voorstellen goed zijn, maar ook omdat de weerhouden maatregelen voor 2007 al bekendgemaakt zijn.

⁸ Zie aangebrachte wijziging in tabel op p. 20.

- b. Tien voorstellen tot verdeling van de financiële enveloppe voor 2007-2008 voor het werknemersstelsel

1) De middelen eerst concentreren op wie het meest nodig heeft

a) Verhoging voor de laagste en de oudste uitkeringen van gepensioneerden, invaliden, slachtoffers van arbeidsongevallen en beroepsziekten

De Raden hebben bij de uitwerking van hun voorstellen rekening gehouden met de door de regering geuite voorkeur in punt 3.3 van het Generatiepact om de enveloppe van 2007 te besteden "voor de oudste en/of de laagste pensioenen en van equivalente maatregelen in de sector van de arbeidsongeschiktheid".

Zij gaan ermee akkoord om hieraan prioritair aandacht te geven. Het zijn immers de oudste pensioenen en sociale uitkeringen die meest achteruit gingen ten opzichte van de gemiddelde welvaart. Pensioenen die 20 jaar geleden ingingen, zijn in verhouding tot de nieuwe pensioenen en de algemene welvaart gemiddeld ca 20% lager. De recentere pensioenen en uitkeringen zijn hoger, omdat ze berekend zijn op recentere, hogere lonen.

Daarnaast bestaan de minima, die sowieso tot de laagste uitkeringen behoren.

De Raden wensen dan ook de beschikbare middelen te concentreren op een inhaalbeweging voor de minima en de oudste uitkeringen, door voor de volgende vier vermelde sectoren (pensioenen, invaliditeitsuitkeringen en uitkeringen voor arbeidsongevallen en beroepsziekten) de volgende welvaartsaanpassingen te voorzien:

- op 1 september 2007 een aanpassing met 2 % voor de minima, de oudste uitkeringen (20 of meer jaren geleden ingegaan) en het minimumrecht per loopbaanjaar voor de pensioenen van deeltijdse werknemers.

Met het oog op harmonisatie wordt 4% verhoging voorzien voor de minima van de samenwonende invaliden die nog niet genoten van de welvaartsaanpassing van 2% na 7 jaar.

- op 1 september 2008 een aanpassing met 2 % voor de uitkeringen ingegaan tussen 15 en 20 jaar geleden.

Met betrekking tot de aanpassing, pleiten de Raden voor een procentuele verhoging van deze uitkeringen, omdat dergelijke formule:

- rekening houdt met de (geringe) spanning tussen middelgrote en lage pensioenen. Het verschil in pensioenbedrag is immers minder een gevolg van een hoogteverschil in vroeger loon (deze verschillen worden sterk afgevlakt door de plafonnering én het invoeren van minima), maar is daarentegen in sterkere mate het gevolg van de lengte van de loopbaan en het uurrooster waarin men werkte (voltijds of deeltijds). De Raden vinden dan ook dat de huidige spanning tussen de hoogste en de laagste werknemerspensioenen, die al minder dan 2/1 bedraagt, best behouden blijft door een procentuele aanpassing.

Bovendien menen de Raden dat hiermee het verzekeringsprincipe het best wordt gerespecteerd. Het is immers niet de bedoeling te verglijden naar een basispensioen of bijstand. Sociale zekerheid verzekert het risico van inkomensverlies waarbij een degelijk niveau van levensstandaard moet worden gegarandeerd.

- rekening houdt met continuïteit. Deze en vorige regering hebben tot hiertoe altijd gewerkt met procentuele welvaartsaanpassingen waarin een zeker systeem en periodiciteit zit. De Raden hebben verder gewerkt op dit systeem. In dezelfde betrachting tot continuïteit pleiten ze er ook voor om de datum van 1 september van elk jaar, gekozen door de regering en als sinds verschillende jaren van kracht, te behouden voor het laten ingaan van de welvaartsaanpassing.
- rekening houdt met transparantie en administratieve eenvoud. Het toekennen van een procentuele welvaartsaanpassing is eenvoudig voor pensioenadministratie én gepensioneerde.

De Raden wijzen erop dat het niet de bedoeling is om vanaf 2007 de minima en de oudste uitkeringen élk jaar met 2% te verhogen. Dit is budgettair niet mogelijk en zal ook afhankelijk zijn van de stijging van de gemiddelde welvaart.

De Raden zullen wel, in het kader van de tweejaarlijkse onderhandelingen zoals voorzien in artikel 6 en 72 van de wet betreffende het Generatiepact, nagaan wanneer een nieuwe verhoging van de oudste uitkeringen wenselijk is.

Voor de bijkomende welvaartsaanpassing van 2% na 15 jaar pensioen of uitkering gaat het wel om een recurrente maatregel, niet in de zin dat die groep gepensioneerd of uitkeringsstrekkingen vanaf dan élk jaar 2% zouden krijgen, maar wél in de zin dat ook diegenen die later, in de jaren 2009 en verder, 15 jaar in een uitkeringsstelsel zitten ook 2% welvaartscompensatie zouden krijgen.

Tot slot wijzen de Raden erop dat dit voorstel een alternatief vormt voor de jaarlijkse welvaartsbonus van de pensioenen, waarover de Raden zich in hoofdstuk B. van onderhavig advies uitspreken.

Met betrekking tot de aanpassing van uitkeringen voor arbeidsongevallen, hebben de Raden rekening gehouden met het specifieke karakter van de sector arbeidsongevallen, aangezien het een sector betreft die grotendeels geprivatiseerd is, die in kapitalisatie (en niet in repartitie) beheerd wordt door de private verzekeraars en gefinancierd wordt door de door de werkgevers betaalde premies. De welvaartsaanpassingen van de vroegere uitkeringen hebben een aanzienlijke kostprijs aangezien het gaat om een kostprijs in kapitalisatie op het ogenblik zelf dat de maatregel in werking treedt. Bovendien kan die kostprijs niet op de door de werkgevers betaalde premies afgewenteld worden aangezien het ongevallen uit het verleden betreft. Er moet dan ook in een specifieke financiering voorzien worden. Dienaangaande stellen de Raden een financieringsmechanisme in de tak voor, namelijk de verlenging van de maatregel waarmee de gelijksoortige aanpassingen die op de minister-raad van Oostende voor de vorige jaren werden bepaald, al gefinancierd konden worden. Daarvoor verwijzen ze naar het unaniem advies van 30 augustus 2006 van de werkgroep welvaartsaanpassing van het beheerscomité van het FAO⁹. Zij hebben als financieringsmechanisme een niet-aanpassing voorgesteld van de technische rentevoet voor de kapitalen voor de blijvende ongeschiktheid van minder dan 10 % (4,75 % ipv 3,75 %), en dit gedurende een periode van 2 jaar.

⁹ Advies van deze werkgroep is als bijlage 5 toegevoegd.

b) Behoud en verankering van de 2% welvaartsaanpassing na 6 jaar

In dezelfde zin, en om dezelfde reden, willen de Raden ook dat de maatregel voorzien in Oostende, waardoor de uitkeringsgerechtigden in de 4 bovenvermelde sectoren na 6 jaar 2% krijgen, recurrent gemaakt wordt.

Met betrekking tot de berekende kostprijs ervan, merken de Raden op dat het behoud van deze maatregel in realiteit minder zal kosten dan de voorziene 12 miljoen euro per jaar. Die raming geeft alleen de kost weer van toetreding van een nieuwe cohorte. Bij behoud van de maatregel moet ermee rekening worden gehouden dat de kosten voor de eerder toegetreden groepen uitdoven.

Met betrekking tot de aanpassing van de arbeidsongevallenuitkeringen, verwijzen de Raden zowel voor het specifieke karakter van de sector als voor de voorgestelde financiering, naar punt b. 1) a) hierboven.

c) De minima in de werkloosheid

De Raden merken op dat de minima en de forfaits¹⁰ van de werkloosheidssector de laagste zijn in het sociaal zekerheidsstelsel van de werknemers.

Uit het derde tweejaarlijks verslag van het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting¹¹ blijkt dan ook dat onder de sociale uitkeringen de minimumbedragen van de werkloosheid en de invaliditeitsuitkeringen bijzonder zwak scoren.

Gelet hierop, menen de Raden dat een verhoging van deze minima en forfaits onontbeerlijk is. In die zin stellen zij voor om deze minima en forfaits dezelfde verhoging te geven als de uitkeringen in de andere sectoren, namelijk 2% vanaf 1 januari 2008.

¹⁰ Tijdskrediet en loopbaanonderbreking vallen niet onder het voorstel.

¹¹ December 2005-orientatie II blz. 24.

Aangezien hier eerder armoedebestrijding mee wordt beoogd, menen de Raden dat er hierdoor geen nieuwe werkloosheidsvallen worden gecreëerd.

Tot slot merken de Raden op dat er als gevolg van de beslissingen op de ministerraad van Oostende in dezelfde optiek van armoedebestrijding op 1 oktober 2007 een verhoging met 2% is voorzien van het leefloon. Om ongewenste effecten te vermijden en om coherentie te behouden in het systeem van sociale bescherming, heeft de regering echter op 20 juli 2006 beslist ook de andere uitkeringen die op hetzelfde niveau liggen als het leefloon met 2% te verhogen. Het gaat om de uitkering voor maatschappelijke steun, de wachtuitkering voor jonge alleenstaanden ouder dan 21 jaar, de invaliditeitsuitkering van onregelmatige werknemers en de vervangingsuitkeringen voor personen met een handicap.

Aangezien de verhoging met 2% van de wachtuitkering voor de jonge alleenstaanden ouder dan 21 jaar is opgenomen in het voorstel van de regering, waarover het advies is gevraagd van de Nationale Arbeidsraad, en de Raden een dubbele verhoging willen vermijden, dient de wachtuitkering voor alleenstaanden in dit kader niet nogmaals met 2% verhoogd te worden.

d) Aanpassen van de inkomensdrempels

De Raden zijn van oordeel dat er lessen moeten worden getrokken uit het verleden, toen sommige uitkeringsgerechtigden door een gelijkaardige verhoging van 2% voor de oudere uitkeringen net boven bepaalde inkomensdrempels kwamen, waardoor ze uiteindelijk op het vlak van het gezinsinkomen zwaar verlies leden.

Om dergelijke niet gewenste neveneffecten te vermijden, stellen ze voor :

- om het jaarplafond van de inkomensdrempels voor de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden met 0,6% op te trekken op 1 september 2007, en met nogmaals 1,2% op 1 januari 2008;
- om het jaarplafond van de inkomensdrempels voor de voorkeurregeling in de gezondheidszorg met 0,7% op te trekken op 1 september 2007, en met nogmaals 1,3% op 1 januari 2008;

- om het maandplafond van het toegelaten inkomen van de persoon ten laste van de arbeidsongeschikte met 2% op te trekken vanaf 1 september 2007.

Inzake de inkomensdrempel voor de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden wordt een aanpassing voorzien die zowel ongewenste neveneffecten vermijdt als budgettair neutraal is.

De beperkte aanpassing van de inkomensdrempels op 1 september 2007 vloeit hieruit voort dat de verhoging met 2 % van de uitkeringen slechts op 1/3 van het jaar (vanaf 1 september) betrekking heeft.

e) Alleenstaanden (invaliden en werklozen)

De Raden constateren dat werknemers die alleen wonen, en langdurig ziek of werkloos zijn, vandaag na één jaar terugvallen op 50% van hun geplafonneerd loon.

Zo moeten alleenstaande arbeidsongeschikten het vanaf de 7e maand stellen met minimum 828,36 euro en maximum 1396,46 euro bruto per maand. Op dit ogenblik ontvangen ongeveer twee derden van het totaal aantal invaliden een minimumuitkering. Alleenstaande werklozen, 2de periode, hebben minimum 751,66 en maximum 872,04 euro bruto per maand.

De Raden menen dat het zeer moeilijk is om met dergelijke bedragen de volledige kost van een huishouden te dragen. Deze vaststelling wordt trouwens bevestigd door analyses over bestaansonzekerheid en armoede waaruit blijkt dat deze problemen sterk geconcentreerd zitten bij alleenstaanden.

Meer bepaald bleek uit de recentste EU-SILC enquête 2004 dat de armoederisicodrempel voor België 777euro/maand bedraagt en dat 21% van de alleenstaanden en 28% van de werklozen een armoederisico hebben.

Daarom stellen de Raden een verhoging voor van het percentage van 50% naar 53% vanaf 1 januari 2008 voor alleenstaande invaliden en voor alleenstaande werklozen in de tweede periode.

2) Een aanvaardbare vervangingsratio behouden

De Raden zijn van mening dat het evenzeer belangrijk is om de werknemers, waarvoor sociale bijdragen betaald worden op hun gans loon, een redelijk niveau van behoud van levensstandaard te garanderen in geval van verlies van hun loon.

Daarom stellen ze het volgende voor:

a) Met betrekking tot de berekeningsplafonds

De Raden stellen vast dat de berekeningsplafonds in de laatste 25 jaar sterk achter gebleven zijn op de evolutie van de reële lonen. Alleen in de sector pensioenen wordt dit plafond, op unaniem advies van de sociale partners, sinds 1999 tweejaarlijks aangepast aan de reële lonen.

In die zin gaan zij ermee akkoord dat de berekeningsplafonds voor de nieuwe intreders, zoals afgesproken op de bijzondere ministerraad van Oostende, op 1 januari 2007 met 1% zouden worden verhoogd.

In de geest van de beslissing genomen op de bijzondere ministerraad van Oostende, stellen ze voor dat de berekeningsplafonds vanaf 2009 om de twee jaar zouden worden aangepast aan de reële lonen volgens het mechanisme zoals bij de pensioenen, d.w.z. de ontwikkelingsmarge van de loonkosten verminderd met de gezondheidsindex tijdens die periode.

Met betrekking tot de gevolgen van een verhoging van de berekeningsplafonds voor de arbeidsongevallensector, beklemtonen de Raden dat die maatregel geen impact heeft voor het globaal beheer maar wel een directe weerslag heeft op de door de werkgevers betaalde arbeidsongevallenpremies. Teneinde de lasten voor de werkgevers niet te verzwaren, gaan de Raden ermee akkoord dat die bijkomende kosten voor de werkgevers dienen te worden gecompenseerd. Zij verwijzen hiervoor naar het unaniem advies van de werkgroep welvaartsaanpassing van 30 augustus 2006 van het beheerscomité van het FAO waarin wordt voorgesteld om de kostprijs van de verhoging van het plafond te compenseren door een structurele vermindering van de bijdrage geïnd op basis van artikel 24, § 1, 1° van de wet van 16 april 1963¹². Om de verhoging van het plafond met 1% in 2007 te compenseren, komt dit overeen met een daling met 0,21 procentpunt van de genoemde bijdrage¹³.

b) Voor de samenwonende werklozen

De Raden merken op dat samenwonende werklozen vanaf hun eerste dag werkloosheid terugvallen op 55% van hun begrensd loon, met een maximum van 959,14 euro bruto per maand. Dit betekent een onmiddellijke sterke terugval inzake inkomen (959,14 euro is zo'n 50% van een gemiddeld arbeidersloon en 1/3'de van het gemiddeld loon van bedienden en kaders).

De Raden wijzen erop dat die terugval kan leiden tot sociale drama's, mensen nemen immers een levensstandaard aan in functie van hun inkomen, bijvoorbeeld voor de grootte van een lening voor een huis.

Om een betere vervangingsratio te kunnen voorzien, stellen de Raden voor om vanaf 1 januari 2008 het percentage voor samenwonende werklozen op te trekken tot 58%.

3) Bestrijding werkloosheidsval

De Raden hebben de conclusies betreffende de werkloosheidsval, deel 3 van het jaarverslag 2005 van de Hoge Raad voor Werkgelegenheid, aandachtig bestudeerd en besproken.

¹² Advies van de werkgroep welvaartsaanpassing van het beheerscomité van het FAO is als bijlage 5 toegevoegd.

¹³ Berekening toegevoegd als bijlage 7.

Daarbij hebben zij vastgesteld dat de Hoge Raad constateert dat de werkloosheidsvallen grotendeels zijn weggewerkt, maar hij signaleert nog problemen bij (deeltijdse) werkherhvatting van partners van gezinshoofden, bij aanvullende voordelen (o.a. bij kinderbijslag), en constateert daarnaast ook problemen inzake kinderopvang.

De Raden stellen daarom voor de volgende initiatieven te nemen:

a) Uitbouw dringende kinderopvang

De Raden lezen in genoemd verslag dat werklozen hun kleine kinderen thuis bij zich houden, wat begrijpelijk is. Werklozen die werk zoeken of vinden of een opleiding aanvatten, vinden echter dikwijls niet tijdig plaats meer in de crèche.

Om hieraan te verhelpen, willen de Raden gebruik maken van het extra budget dat op de ministerraad van Oostende voorzien is voor kinderopvang (15 miljoen euro in 2005, 16,5 miljoen euro in 2006, 18,1 miljoen euro in 2007 en 20 miljoen euro vanaf 2008) om – in samenwerking met de bevoegde Gemeenschapsinstellingen - in elke subregio voldoende opvangplaatsen te voorzien om dergelijke tijdelijke problemen op te vangen.

Voor de uitbouw van deze urgentieopvang willen de Raden een budget van minstens 5 miljoen euro reserveren.

b) Doorbetaling gedurende 2 jaar van de verhoogde kinderbijslag

De Raden constateren dat de verhoogde kinderbijslag bij werkherhvatting van invaliden en werklozen op dit ogenblik gedurende zes maanden wordt doorbetaald.

Uit het jaarverslag van de Hoge Raad blijkt echter dat deze periode te kort is om een werkloosheidsval weg te werken. Vanuit het oogpunt die werkloosheidsval weg te werken, stellen ze voor dat deze periode vanaf 1 januari 2007 zou worden opgetrokken tot 2 jaar.

c) **Wegwerken werkloosheidsval voor partners van gezinshoofden**

De Raden stellen vast dat de Hoge Raad voor Werkgelegenheid signaleert dat er een sterke werkloosheidsval bestaat voor deeltijdse werkhervattingen voor partners van werkloze gezinshoofden.

Ze merken op dat hiervoor op de Bijzondere Ministerraad van Oostende nochtans 10 miljoen euro was voorzien vanaf 2005 om terzake initiatieven te nemen. Tot hiertoe heeft de minister van Werk zich enkel beperkt tot het optrekken van het nettoloon dat de partner mag verdienen van 286 naar 375 euro per maand. Dit heeft volgens de berekeningen van de RVA tussen de 649.000 en 1,2 miljoen euro gekost.

De Raden vragen aan het beheerscomité van de RVA, om met de rest van de enveloppe Oostende en met de 7,6 miljoen euro die vrijkomt omdat het loonplafond met 1% en niet met 2% stijgt in 2007, een voorstel uit te werken dat zich inspireert op de nieuwe soepelere definitie van gezinshoofd ingevoerd voor de invaliden, waarbij een tussencategorie is ingevoerd waarin het gezinshoofd toch het statuut van alleenstaande behoudt indien de partner tussen 729,19 euro en 1234,20 euro bruto (= GMM) verdient.

Aangezien bovengenoemde enveloppe vrijkomt op 1 januari 2007, vragen de Raden dat het voorstel van het beheerscomité van de RVA tegen die datum zou in werking treden.

Overzichtstabel nieuwe voorstellen

<u>WELVAARTSAANPASSINGEN</u>	1/01/2007	1/09/2007	1/01/2008	1/09/2008
Pensioenen, invaliden, arbeidsongevallen en beroepsziekten				
Minima + uitkeringen 20 of meer jaar geleden ingegaan		2%		
Uitkeringen ingegaan 15-19 jaar geleden				2%
Uitkeringen ingegaan 6 jaar geleden (bestendinging)				2%
Alleenstaanden (invaliden + werklozen)			53% i.p.v. 50%	
Werkloosheid				
Minima			2%	
Samenwonenden 1'ste periode			58% i.p.v. 55%	
Verhoogde Kinderbijslag	2 jaar			
Neutralisering drempels THAB		0,6%	1,2%	
Neutralisering drempels WIGW		0,7%	1,3%	
Neutralisering maandplafond persoon ten laste		2%		
Twee maatregelen tegen werkloosheidsval	1/1/2007			
Nieuwe definitie gezinshoofd	1/1/2007			
Verhoging van de loonplafonds	1%			

Voor 2007 worden de kosten voor het werknemersstelsel geraamd op 50,03 miljoen euro. Voor 2008 bedraagt de financiële weerslag 261,03 miljoen euro¹⁴.

3. Voorstellen tot verdeling van de financiële enveloppe voor 2007-2008 voor het zelfstandigenstelsel

a. Vaststellingen

In het kader van de welvaartsaanpassing stelt de wet betreffende het generatiepact dat de inkomensvervangende uitkeringen onderhevig kunnen zijn aan een welvaartsaanpassing. Bijgevolg komen voor het stelsel van de zelfstandigen drie "soorten" uitkeringen in aanmerking voor een aanpassing aan de welvaart, namelijk de ZIV-uitkeringen, de wettelijke pensioenen en de faillissementsuitkeringen.

¹⁴ Zie overzichtstabellen als bijlage 2.

1) Met betrekking tot de ZIV-uitkeringen

Om de mate na te gaan waarin de ZIV-uitkeringen minimale inkomensbescherming garanderen, werden deze vergeleken met het mediaan equivalent inkomen. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de resultaten.

Tabel 1

	1996	2005
Primaire arbeidsongeschiktheid	32,35%	46,52%
Algemene invaliditeit	45,26%	46,83%
Invaliditeit bij stopzetting activiteit	48,06%	51,36%

De vergelijking van de ZIV-uitkeringen met het mediaan equivalent inkomen toont aan dat de ZIV-uitkeringen ruim onder de armoedegrens (60% van het mediaan equivalent inkomen) liggen. Zelfs de voorziene verhogingen van de uitkeringsbedragen in 2007 brengen het percentage niet boven de armoedegrens.

2) Met betrekking tot de wettelijke pensioenen

Voor de wettelijke pensioenen achten de Raden het opportuun de focus te leggen op het minimumpensioen. En dit omdat een aanzienlijke meerderheid binnen de populatie van de zelfstandigen aangewezen is op het minimumpensioen¹⁵. Als het minimumpensioenbedrag vergeleken wordt met het mediaan beschikbaar inkomen, stellen de Raden vast dat dit zich onder de armoedegrens bevindt (tabel 2). Ook hier kunnen de verhogingen in 2007 het percentage niet boven de armoedegrens tillen. Vooral het gezinsbedrag ligt ver onder de armoedegrens.

¹⁵ 70% van de zelfstandigen met een zuivere loopbaan, met focus op rustpensioen aan gezinsbedrag stijgt dit percentage tot 89%.

Tabel 2

	1995	2005
Gezinsbedrag	45,60%	49,20%
Bedrag alleenstaande	51,60%	55,20%

b. Voorstellen tot verdeling van de financiële enveloppe voor 2007-2008

1) Maatregelen voor 2007

a) Koppeling van de ZIV-uitkeringen aan de pensioenen

In het kader van de arbeidsongeschiktheidsenveloppe die tijdens de bijzondere ministerraad van Gemblours werd beslist, heeft het Algemeen Beheerscomité voor het Sociaal Statuut der Zelfstandigen volgende maatregelen voorgesteld:

- koppeling van de uitkeringen voor invaliditeit met stopzetting van de beroepsactiviteit aan het minimumpensioen van de loontrekkenden, met introductie van een categorie "samenwonende" op 1 januari 2007;

- koppeling van de primaire arbeidsongeschiktheidsuitkeringen aan het minimumpensioen voor de zelfstandigen, met introductie van een categorie "samenwonende", op 1 januari 2007;

- koppeling van de invaliditeitsuitkeringen zonder stopzetting van de beroepsactiviteit aan de primaire arbeidsongeschiktheidsuitkeringen, met introductie van de categorie "samenwonende", op 1 januari 2007.

b) Verhoging van de pensioenen en de ZIV-uitkeringen in 2007

Vanuit het oogpunt een parallellisme te bewerkstellingen tussen het stelsel voor de zelfstandigen en dat voor de werknemers, stellen de Raden inzake welvaartsaanpassing voor 2007 met betrekking tot de wettelijke pensioenen en de ZIV-uitkeringen de volgende maatregelen voor:

- verhoging van de minima met 2% (pensioenen en arbeidsongeschiktheidsuitkeringen) op 1 september 2007;
- verhoging van de niet-minimumuitkeringen ingegaan minstens 20 jaar geleden met 2% (pensioenen) op 1 september 2007;
- parallel met de voorgestelde maatregelen in de werknemersregeling een verhoging van de inkomensdrempels in 2007 en 2008 (WIGW, om als partner ten laste te blijven van een invalide gezinshoofd en THAB)¹⁶.

De kostprijs van deze maatregelen bedraagt 34,02 miljoen euro. Deze kostprijs dient echter verminderd te worden met het restbedrag van het budget Gemblours, zijnde 14,52 miljoen. Aldus bedraagt de uiteindelijke kostprijs voor het stelsel voor de zelfstandigen 19,50 miljoen euro¹⁷.

2) Maatregelen voor 2008

Voor 2008 wensen de Raden met betrekking tot het stelsel van de zelfstandigen de volgende maatregelen voor te stellen:

- verhoging van de niet-minimum-uitkeringen ingegaan minstens 15-19 jaar geleden met 2% (pensioenen) op 1 september 2008;
- verhoging van de uitkeringen ingegaan 6 jaar geleden met 2% (behoud maatregel Oostende voor pensioenen) op 1 september 2008;

¹⁶ Voor mechanisme zie gelijkaardige voorstellen voor werknemersstelsel op p. 15 van dit advies.

¹⁷ Zie overzichtstabellen als bijlage 3.

- verhoging van de faillissementsuitkering met 2% op 1 september 2008.

De globale impact van de voorgestelde maatregelen voor 2007 en 2008 wordt geraamd op 43,44 miljoen euro¹⁸.

4. Algemeen besluit voor beide stelsels

De Raden wijzen erop dat hun voorstellen binnen de aldus beschikbare budgetten voor 2007 en 2008 blijven¹⁹.

Ook blijven hun voorstellen volgens de berekeningen van het Federaal Planbureau binnen de marges van de scenario's uitgewerkt door de Studiecommissie voor de Vergrijzing²⁰.

De Raden willen dat hun voorgestelde maatregelen zo vlug mogelijk samen in de wetgeving voorzien worden. Ze menen immers dat een snelle implementatie in wetgevende teksten noodzakelijk is opdat alle betrokken administraties en uitvoeringsinstellingen tegen 1 januari 2007 de nodige administratieve en praktische schikkingen zouden kunnen treffen, zoals bijvoorbeeld een aanpassing van de informaticatoepassingen.

Zonder de maatregelen van 2008 op de helling te zetten, zullen de Raden overgaan tot een tussentijdse evaluatie van de berekeningen en het advies in 2007, bij de begrotingsopmaak van 2008. In de toekomst zullen de Raden bij hun voorstellen blijven rekening houden met de ontwikkeling van de elementen zoals bepaald in artikel 72, §2 van de wet betreffende het Generatiepact.

B. Standpunt over de jaarlijkse welvaartsbonus voor de pensioenen

De Raden hebben het voorstel van de minister van Pensioenen met bijzondere aandacht onderzocht en kwam daarbij tot de hierna vermelde unanieme standpunten.

¹⁸ Zie overzichtstabellen bijlage 3.

¹⁹ Zie overzichtstabellen bijlage 2 en 3.

²⁰ Rapport Federaal Planbureau als bijlage.

1. Met betrekking tot de doelmatigheid

a. Wat de bonus voor de minimumpensioenen betreft

De Raden stellen vast dat de welvaartsbonus voor de minimumpensioenen een jaarlijkse netto-bonus equivalent aan 1 % voorziet. Deze bonus wordt toegekend onder de vorm van een forfaitair bedrag, buiten het pensioen. Bovendien zou er jaarlijks een verhoging zijn van één procent van het referentiebedrag van het minimumpensioen.

De Raden merken evenwel op dat een bonus, buiten het minimumpensioen het probleem doet rijzen dat zij die net boven het minimumpensioen zitten in principe niet meegenomen worden omdat het maandelijks basisbedrag niet verhoogd wordt bij een procentuele verhoging van het maandbedrag, tenzij via een moeilijk en onbegrijpelijk systeem (zie hierna).

Daarnaast ligt de bonus voor de minimumpensioenen (equivalent van 1 %), zelfs met volledige loopbanen, voor de meest kwetsbaren lager dan de forfaitaire bonus toegekend aan de overige gepensioneerden. Een voorbeeld uitgewerkt door de RVP toont dit aan.

Voorbeeld RVP:

Een minimumpensioen voor een volledige loopbaan bedraagt 1.082 euro voor het gezinpensioen en 866 euro voor een pensioen alleenstaanden die 45 jaar hebben gewerkt. Iemand met een loopbaan van 30 jaar krijgt als gepensioneerde met een minimumpensioen :

$1082 \text{ €} \times 30/45 = 721,3 \text{ €}$ geeft een bonus van 86,6 € (1 % bonus)
 $866 \text{ €} \times 30/45 = 577,3 \text{ €}$ geeft een bonus van 29,28 €

De gepensioneerden die geen recht heeft op het minimumpensioen zal voor een loopbaan van 25 jaar een bonus van 90 € krijgen. Nochtans leven in de eerste groep de grootste noden.

Hieruit volgt eveneens dat het op lange termijn interessanter kan zijn een minimumpensioen te weigeren.

Voorbeeld RVP

Stel een persoon die recht zou hebben op een pensioen gelijk aan het minimumpensioen naar rata van 30/45sten, maar niet aan de voorwaarden voldoet om het te krijgen.

In een eerste fase zou die persoon tot 133,22 € per jaar verliezen, aangezien het minimumpensioen onmiddellijk de bonus geniet. Na acht jaar keert het fenomeen om en werd er 217,62 € bereikt na 20 jaar. Op lange termijn is het dus interessanter het minimumpensioen te weigeren.

Het betekent ook dat voor identieke jaarbedragen met dezelfde loopbaanbreuk, er verschillen kunnen zijn afhankelijk van de ingangsdatum (deze kunnen oplopen tot 50 € per maand voor de pensioenen na 2013 (600/12)).

Voorbeeld RVP

Als men twee minimumpensioenen beschouwt berekend op basis van dezelfde breuk en die op verschillende data zijn ingegaan, zou de bonus als volgt worden toegekend.

Stel een persoon X met een ingangsdatum in december 2006. In januari 2007 zal die persoon een minimumpensioen (MP) en een bonus (B1) trekken : $MP + B1$ met $B1 = 12 \times MP \times 0,01$

In januari 2008 : $MP + B1 + B2$ met $B2 = (12 \times MP + B1) \times 0,01$

In januari 2009 : $MP + B1 + B2 + B3$ met $B3 = (12 \times MP + B1 + B2) \times 0,01$

In januari 2010 : $MP + B1 + B2 + B3 + B4$ met $B4 = (12 \times MP + B1 + B2 + B3) \times 0,01$

Een persoon Y van wie de ingangsdatum in december 2008 ligt zal in december 2008 een verhoogd minimumpensioen trekken : $MP + MP \times 0,01$ (en dus maandelijks meer dan persoon X).

In januari 2009 : $MP + MP \times 0,01 + B1'$ met $B1' = (MP + MP \times 0,01) \times 12 \times 0,01$

In januari 2010 : $MP + MP \times 0,01 + B1'$ met $B2' = (MP \times 12 + MP \times 0,01 \times 12 + B1') \times 0,01$

Dit systeem leidt tot identieke jaarbedragen in beide gevallen, maar het verschil kan aangroeien tot 50 € (=600€/12) per maand voor de pensioenen na 2013 (het ogenblik waarop het jaarbedrag wordt geplafonneerd) vergeleken met de pensioenen voor 2007. Het systeem van het minimumpensioen loopt hierbij het gevaar nog wat ondoorzichtiger te worden.

Er zijn 466.768 gerechtigden die geheel of gedeeltelijk minstens één minimumpensioen genieten.

(citaat RVP)

Bijgevolg zorgt het verschil in ingangsdatum tussen de bonus voor de minimumpensioenen (vanaf eerste jaar) en de gewone pensioenen (die 5 jaar moeten wachten) ervoor dat een groep die niet het minimumpensioen ontving al zullen zijn ingehaald door de groep met een minimumpensioen.

Voorts wordt in 2007 voor de zelfstandigen geen bonus voorzien. De Raden vinden dit niet alleen onaanvaardbaar, maar merken ook op dat een niet-gelijke behandeling van bepaalde groepen, ook in het verleden al, vaker voor onduidelijkheden heeft gezorgd, zeker voor gemengde loopbanen.

De Raden menen tot slot dat door de jaarlijkse welvaartsbonus het systeem van het minimumpensioen ondoorzichtiger en ook minder doelmatig wordt. Bijgevolg kan dit systeem moeilijk aan de gepensioneerden uitgelegd worden. De Raden pleiten er dan ook voor dat verbeteringen duidelijk verstaanbaar zijn voor zij die er recht op hebben.

b. Wat het forfaitaire karakter en de toekenningsvoorwaarden betreft.

De Raden constateren dat in het voorstel van de minister een welvaartsaanpassing wordt toegekend door middel van een forfaitaire netto-bonus. Dit betekent dat er op de bonus, noch belastingen, noch sociale bijdragen worden betaald. Het bedrag van de bonus hangt af van de lengte van de loopbaan.

Bovendien omvat het voorstel een systeem waarbij tot een bepaald maximumbedrag een cumulatieve bonus wordt opgebouwd, waarna verdere verhogingen geïntegreerd worden in het maandbedrag.

De Raden wijzen erop dat het systeem zoals voorgesteld ervoor zorgt dat op een bepaald ogenblik, dat verschillend is per ingangsjaar, het pensioen uit drie onderdelen bestaat: het belastbaar pensioen, de niet-belastbare bonus en het niet-belastbaar deel geïntegreerd in het pensioen. Zij menen dat dit een enorme complexiteit met zich meebrengt, zowel voor de fiscus, de pensioen-administratie, als de gepensioneerde zelf.

"In centen en niet in procenten" zal er volgens de motivering voor zorgen dat mensen met een lager pensioen in verhouding meer zouden krijgen. De Raden merken echter op dat het pensioenbedrag vandaag in mindere mate wordt bepaald door het loon - dat door het plafond afgetopt en door het minimumrecht opgetrokken wordt - maar veeleer door de uitgevoerde uurroosters en de loopbaanduur. Hoe meer er gewerkt wordt, hoe meer pensioen men krijgt. De Raden vinden het logisch dat het aldus gerechtvaardigd verschil ook vertaald wordt naar de welvaartsaanpassing.

Bovendien houdt het toekennen van een forfaitaire bonus van 40, 85 of 90 € gedifferentieerd naar loopbaanduur geen rekening met de grote verschillen tussen gepensioneerden onderling. Iemand die een volledige loopbaan van 45 jaar voltijds heeft gewerkt ontvangt een bonus die even hoog ligt als zij/hij die gedurende 20 jaar halftijds werkte. De Raden menen echter dat dit het verzekeringsprincipe uitholt, wat ook moeilijk verdedigbaar is.

De Raden wijzen erop dat het voorstel dat in het kader van de algemene welvaartsaanpassing is uitgewerkt door de Nationale Arbeidsraad en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven zich meer concentreert op de laagste en de oudste pensioenen. Zij zijn van mening dat deze groep het verdient om als eerste meer te krijgen. Daarom wordt in het voorstel 2 % verhoging voorzien voor de minima en de oudste uitkeringen, terwijl de minister meer de middelen spreidt. Zij geven via de loopbaanduur - aan een grotere groep - een equivalent van 1 % van de minima en (gemiddeld) een half procent aan de rest.

Ook worden personen in preferentiële regimes, in dit systeem gediscrimineerd. De jaren boven de 20 jaar, om de bonus op te bouwen, zijn voor de vrouwen, mijnwerkers en andere bijzondere regimes, beperkt. In het tweede voorstel bijvoorbeeld, zal de bonus voor de vrouwen met een volledige loopbaan bijvoorbeeld jaarlijks 36 € lager liggen omdat een volledige loopbaan voor werkneemsters sowieso maar 40 jaar was (in 2009 opgetrokken tot 45) terwijl dit voor de werknemers altijd al 45 jaar was.

Wat ten slotte het alternatieve voorstel betreft, werd een bonusfractie van 4,47 € aangenomen door een eenvormige verdeling van de loopbaanduren aan te nemen. Toch moet worden vastgesteld dat zeker de meeste mannen een volledige loopbaan hebben en maar ook vrouwen vaker een langere loopbaan hebben dan die tussen 20 en 35 jaar. Het vaststellen van 4,47 € beantwoordt dan ook niet aan de realiteit.

2. Met betrekking tot de begroting

De Raden merken op dat de welvaartsbonus een netto-bonus is, waarop geen ZIV- en solidariteitsbijdragen worden ingehouden. Ook voor de fiscaliteit is er een minderinkomst. Bijgevolg brengt de bonus geen intergenerationele solidariteit te weeg.

Vervolgens wijzen zij erop dat de enveloppe die voor de uitvoering van de bonus werd berekend door het Planbureau er één op bruto-basis is. Zij menen dan ook dat de budgettaire haalbaarheid van het voorstel van de minister niet is verzekerd binnen de voorziene enveloppe, want de impact zal verschillend zijn naargelang er met netto of bruto gewerkt wordt.

Bovendien ligt het werknemerspensioen gemiddeld hoger dan het pensioen zelfstandige. Daarom moeten er voor de gemengde pensioenen regels worden vastgelegd om de kost te verdelen. Uit de evaluatie van de RVP blijkt echter het volgende:

“Uitgezonderd in 2007 zouden de pensioenen van werknemers en zelfstandigen zonder onderscheid worden vermeerderd met een bonus. De budgettaire weerslag van die kosten kan worden verwezenlijkt op basis van de betaalde pensioenbedragen, maar aangezien de pensioenniveaus gemiddeld veel hoger liggen bij de werknemers, zou dat niet correct zijn, want een forfaitaire bonus kent relatief meer toe aan de zelfstandigen. Daar de bonus een individueel voordeel is, moeten er regels worden vastgesteld om de kosten van die bonus te verdelen voor de cumulatievegevallen. “

3. Met betrekking tot de administratieve problemen

De Raden hebben naar aanleiding van de adviesaanvraag aan de RVP een analyse gevraagd over de praktische uitvoerbaarheid van het voorstel. Die analyse werd per brief van 23 augustus 2006 overgemaakt aan de gemengde commissie Welvaartsvastheid. Uit die analyse kunnen volgende problemen als belangrijkste worden weergegeven:

- a. Tot op heden werd steeds gewerkt met procentuele verhogingen, met als gevolg dat het systeem van de RVP momenteel niet is aangepast aan het toekennen van een jaarlijkse forfaitaire netto-bonus afhankelijk van de loopbaanduur. Bovendien is het met de huidige databases die worden bijgehouden door de betrokken administraties niet mogelijk om voor de jaren waarin onder verschillende statuten gewerkt werd, een opsplitsing te maken. Er zullen dus dubbelstellingen voorkomen.

Ook zijn de loopbaangedeeltes van uit de echt gescheiden echtgenoten in de breuk niet meer te onderscheiden van de eigen loopbaan.

- b. Het voorstel voorziet niet in een differentiatie tussen alleenstaande of gezinspensioenen. De Raden menen dat een sluitende behandeling van de afgeleide rechten reglementaire aanpassingen vergt, want de historiek van de pensioenen is in die mate evolutief dat er voor alle mogelijke statuten een passend antwoord moet kunnen worden gegeven.
- c. Het beheer van de bonus zou volledig apart moeten gebeuren om het in te passen in de huidige betalingsprogramma's. De administratie heeft hiermee al ervaring (bijvoorbeeld voor het vakantiegeld), maar er stellen zich wel problemen op het ogenblik dat deze bonus geïntegreerd wordt in het pensioenbedrag.
- d. Bovendien zijn de performante betalingsprogramma's die sinds de jaren '80 ontwikkeld worden (project THESEOS) bijna op hun eindpunt gekomen. Deze hebben zware inspanningen geleverd op de RVP. De welvaartsbonus zoals voorgesteld, volgt een andere logica en doet veel van het geleverde werk teniet.

- e. Tenslotte is het systeem moeilijk uit te leggen en heel verschillend van geval tot geval. Een welvaartsbonus zou verhoogde inspanningen vergen voor de mensen van contactcentra van de RVP die hiervoor bijkomend gevormd moeten worden.

4. Besluit

Na deze analyse willen de Raden benadrukken dat :

- er inhoudelijk een groot verschil is tussen een onderscheid naar loopbaan en een onderscheid naar uurrooster. De keuze voor een differentiatie naar loopbaan zorgt voor een versnippering van de middelen en niet tot een verbetering voor zij die het nodig hebben.
- het voorstel bijzonder moeilijk uitvoerbaar is en heel wat aanpassingen vergt en bovendien ingaat tegen het beleid dat tot nog toe werd gevoerd en waaraan de berekeningsmodules binnen de administratie werden aangepast;
- er zich problemen kunnen stellen op begrotingsvlak.

Bijgevolg schuiven de Raden een eigen voorstel als alternatief naar voor zoals hiervoor in het advies geformuleerd.

BIJLAGE 1

Akkoord in de schoot van de Groep van 10 omtrent de welvaartsaanpassingen van sociale uitkeringen, de verlaging van de werkgeverslasten, en de verdere uitvoering van het Generatiepact

1. Welvaartsaanpassingen van sociale uitkeringen

Met het oog op het versterken van het draagvlak van de sociale zekerheid bij de bevolking, de koopkracht van de uitkeringsgerechtigden en de strijd tegen de armoede hebben de sociale partners een akkoord bereikt over de aanpassing aan de welvaart van de sociale uitkeringen.

De voorbije maanden heeft een expertengroep in de schoot van de Nationale Arbeidsraad gewerkt aan voorstellen ter invulling van de budgettaire enveloppe die in het Generatiepact was voorzien voor de aanpassing van sociale uitkeringen aan de welvaart. Dit heeft geresulteerd in het document in bijlage 1.

In grote lijnen samengevat komen de voorstellen van de sociale partners zonder dat er verder bijkomende voorwaarden worden gesteld, neer op :

- een verhoging van de laagste en oudste uitkeringen van gepensioneerden, invaliden, slachtoffers van arbeidsongevallen en beroepsziekten;
- een verhoging van sommige minima in de werkloosheid en van sommige uitkeringen voor werklozen tot resp. 53% en 58% van het begrensd loon vanaf 1 januari 2008 ;
- het wegwerken van werkloosheidsvallen voor partners van gezinshoofden;
- een aanpassing van de berekeningsplafonds met 1% in 2007 en volgens het systeem toegepast in de pensioensector vanaf 2008 ;
- de integrale uitvoering van de beslissingen genomen tijdens de bijzondere ministerraden van Oostende en Gemblours.

De sociale partners wensen dat de budgettaire enveloppe voor de aanpassing van de uitkeringen aan de welvaart, voorzien in het Generatiepact (met inbegrip van de beslissingen van Oostende en Gemblours), correct en integraal aangewend wordt.

Teneinde het interprofessioneel overleg van het najaar niet te hypothekeren vragen de sociale partners met aandrang aan de regering om deze afspraken integraal te respecteren en loyaal mee te helpen uitvoeren.

2. Verlaging van werkgeverslasten op ploegen- en nachtarbeid.

Teneinde het economisch draagvlak en de concurrentiekracht van het bedrijfsleven te versterken alsook bij te dragen tot de ontwikkeling van kwaliteitsvolle werkgelegenheid, komen de sociale partners overeen om de werkgeverslasten op ploegen- en nachtarbeid verder te verlagen.

Inzake de *ploegen- en nachtarbeid* stellen de sociale partners voor om, binnen het bestaande systeem, de huidige korting van 5,63% zonder bijkomende, andere voorwaarden op te trekken tot 10,7%, en dit ten laatste op 1 juli 2007. In antwoord op de tweede alinea van de brief van 21 juli 2006 van de Eerste-Minister aan de voorzitter van de Groep van 10 antwoorden de sociale partners dat er reeds voldoende garanties in de Competitiviteitsverklaring van 27

maart 2006 ingebouwd zijn opdat deze lastenverlaging niet aangewend zou worden om loonsverhogingen mee te financieren.

Teneinde het interprofessioneel overleg van het najaar niet te hypothekeren vragen de sociale partners met aandrang aan de regering om bovenstaande afspraken integraal te respecteren en loyaal mee te helpen uitvoeren.

3. Andere dossiers

3.1. De komende weken zullen de experts van de sociale partners vertegenwoordigd in de Nationale Arbeidsraad hun werkzaamheden intensief verder zetten teneinde concrete voorstellen uit te werken met betrekking tot respectievelijk zware arbeid, gelijkstellingen en tijdskrediet, zodat de Groep van 10 ter gelegenheid van het Interprofessioneel Overleg van het najaar met kennis van zaken de nog resterende knelpunten kan beslechten. De Groep van 10 zal deze werkzaamheden van zeer nabij opvolgen, en indien nodig, sturen door ten gepaste tijde de principes te definiëren waaraan een oplossing onder sociale partners moet voldoen.

3.2. Net zoals voor de voorstellen inzake de welvaartsaanpassingen de vooropgestelde budgettaire enveloppe correct en volledig aangewend moet worden, wensen de sociale partners eveneens dat de in het Generatiepact voorziene enveloppe voor lastenverlagingen volledig uitgeput wordt. Zij stellen voor om de op dit ogenblik bestaande onderbenutting correct en integraal aan te wenden voor de versterking van de reeds bestaande korting op extra gepresteerde uren in het kader van de strijd tegen het zwartwerk. De sociale partners zullen voor het einde van het jaar 2006 afspraken maken over de concrete modaliteiten van dit voorstel, zonder dat evenwel deze lastenverlaging er mag toe leiden dat een extra gepresteerd uur goedkoper wordt dan een gewoon gepresteerd uur.

Teneinde het interprofessioneel overleg van het najaar niet te hypothekeren vragen de sociale partners met aandrang aan de regering om bovenstaande afspraken integraal te respecteren en loyaal mee te helpen uitvoeren.

3.3. Inzake het betaald educatief verlof zullen de sociale partners in het kader van het IPA afspraken maken om het systeem structureel gezond te maken via gelijkwaardige en billijke inspanningen vanwege alle betrokken partijen.

4. Algemene bemerking

Indien de regering van oordeel is dat de budgettaire enveloppe voor welvaartsaanpassingen en/of lastenverlagingen ruimer is dan wat de sociale partners op dit ogenblik inschatten, vragen zij betrokken te worden bij de invulling ervan.

*

* *

Het bovenstaande akkoord samen met de bijhorende bijlage 1 dient als één onlosmakelijk geheel beschouwd te worden dat op 21 september as. in de vorm van een unaniem advies van de Nationale Arbeidsraad aan de regering zal bezorgd worden.

Bijlage 1 Welvaartsaanpassingen

[Non-paper CRB-NAR integreren, maar aangepast aan de beslissingen onder punt 1]

BIJLAGE 2

Welvaartsvastheid van de inkomensvervangende uitkeringen in de sociale zekerheid van de werknemers

De financiële enveloppe voor bijkomende welvaartsaanpassingen 2007

In het generatiepact is een budget voorzien ten bedrage van 85.000.000 euro. Hiervan werd reeds 13.200.000 euro besteed aan de verbetering v/d uitkering Hulp van derden. Er blijft dus te verdelen: 71.800.000 euro, waarvan **52.296.555** voor het werknemersstelsel.

De minimale financiële enveloppe voor welvaartsaanpassingen 2008

bepaald volgens het voorkeursscenario van de studiec commissie vergrijzing (zie art. 73 van de wet betreffende het Generatiepact):

- 1) een jaarlijkse welvaartsaanpassing met 0,5% van alle inkomensvervangende uitkeringen in de sociale zekerheid, met uitz. van de forfaitaire uitkeringen
- 2) een jaarlijkse welvaartsaanpassing van 1% van forfaitaire sociale uitkeringen
- 3) een jaarlijkse verhoging van 1,25% van de loongrenzen voor de berekening van de inkomensvervangende uitkeringen
- 4) een jaarlijkse verhoging van 1,25% van het << minimumrecht per loopbaanjaar >>

	RVP	RIZIV	RVA	RKW	FBZ	FAO	PVO-AO	TOTAAL
Punt 1)	64.933.000	18.238.394	19.425.992	-	829.261	750.000	700.000	104.176.647
Punt 2)	18.296.000	7.214.290	31.214.960	35.112.255	1.381.035	956.000	10.000	94.174.540
Punt 3)	0	1.351.690	5.680.731	-	227.491	-	2.400.000	7.259.912
Punt 4)	1.098.000	-	-	-	-	-	-	1.098.000
Totaal	84.327.000	26.804.374	56.321.683	35.112.255	2.437.787	1.706.000	3.110.000	<u>209.819.099</u>

PVO-AO = private verzekeringsondernemingen - arbeidsongevallen

Opmerking: De PVO-AO cijfers zijn louter theoretisch: gevolgen *in kapitalisatie* werden omgerekend naar gevolgen *in repartitie*.

Overzicht van de globale financiële enveloppes

	2007	2008
Enveloppe '07	52.296.555	53.850.000
Enveloppe '08	-	209.819.099
Totaal	<u>52.296.555</u>	<u>263.669.099</u>

Welvaartsvastheid van de inkomensvervangende uitkeringen in de sociale zekerheid van de werknemers

Budgettaire implicaties van de voorstellen betreffende welvaartsaanpassingen 2007 - 2008

VOORSTELLEN BETREFFENDE WELVAARTSAANPASSINGEN IN DE SOCIALE ZEKERHEID 2007 - 2008

- 1) a) Verhoging van de minima met 2% (pensioenen, invaliden (incl. primaire arbeidsongeschiktheid), arbeidsongevallen en beroepsziekten)
- 1) b) Gelijktijdige verhoging van het minimumrecht per loopbaanjaar voor de pensioenen
- 2) Verhoging van de niet-minimum-uitkeringen ingegaan minstens 20 jaar geleden met 2% (pensioenen, invaliden, arbeidsongevallen en beroepsziekten)
- 3) Verhoging van de niet-minimum-uitkeringen ingegaan minstens 15-19 jaar geleden met 2% (pensioenen, invaliden, arbeidsongevallen en beroepsziekten)
- 4) Verhoging van de inkomensdrempel met 2% voor WIGW en voor de uitkering om als partner ten laste te blijven van invalide gezinshoofd; en een verhoging van de THAB-inkomensdrempel met 1,8%
- 5) Verhoging van de uitkeringen ingegaan 6 jaar geleden met 2% (Behoud maatregel Oostende voor pensioenen, invaliden, arbeidsongevallen en beroepsziekten)
- 6) Verhoging van de minima en forfaits voor de werkloosheidsuitkeringen met 2%
- 7) Verhoging van het vervangingspercentage voor alleenstaande werklozen (vanaf de 2de periode) met 3% (53% ipv 50%), voor zowel de bestaande als de nieuwe intreders.
- 8) Verhoging van het vervangingspercentage voor alleenstaande invaliden met 3% (53% ipv 50%), voor zowel de bestaande als de nieuwe intreders.
- 9) Verhoging van het vervangingspercentage voor samenwonende werklozen in de eerste periode tot 58% (ipv 55%), voor zowel de bestaande als de nieuwe intreders.
- 10) Behoud van de verhoogde kinderbijslag bij werkhervatting van invaliden en werklozen gedurende 2 jaar ipv 6 maanden.

	BETROKKEN INSTELLINGEN								TIJDSTIP VAN UITVOERING			
	RVP	RIZIV	RVA	RKW	FBZ	FAO	PVO-AO	FOD SZ	1/01/2007	1/09/2007	1/01/2008	1/09/2008
Punt 1) a)	X	X			X	X	X			X		
Punt 1) b)	X									X		
Punt 2)	X	X			X	X	X			X		
Punt 3)	X	X			X	X	X					X
Punt 4)		X						X		X	X	X
Punt 5)	X	X			X	X	X					X
Punt 6)			X							X		
Punt 7)			X							X		
Punt 8)		X								X		
Punt 9)			X							X		
Punt 10)				X					X			

IMPACT VOORGESTELDE MAATREGELN 2007

	2007	2008
RVP	35.266.000	100.098.000
Punt 1) a)	12.100.000	36.600.000
Punt 1) b)	366.000	1.098.000
Punt 2)	22.800.000	62.400.000
RIZIV	8.653.273	26.496.860
Punt 1)	8.059.144	24.919.253
Punt 2)	594.129	1.577.607
Punt 4)	pm	pm
RVA	0	0
Geen voorstellen	-	-
RKW	2.200.000	6.800.000
Punt 10)	2.200.000	6.800.000
FBZ	1.100.923	3.153.956
Punt 1)	963.258	2.762.069
Punt 2)	137.665	391.887
FAO	1.213.333	3.556.000
Punt 1)	662.000	1.954.000
Punt 2)	551.333	1.602.000
PVO-AO	3.802.700	3.808.000
Punt 1)	2.700	8.000
Compensatie plafondverhoging	1.900.000	1.900.000
Saldo Oostende	1.900.000	1.900.000
FOD SZ	0	0
Punt 4)	0	0
TOTAAL	52.236.230	143.912.816

Noot 8

Noot 10

Noot 6

Noot 7

Noot 9

IMPACT VOORGESTELDE MAATREGELN 2008

	2008	2009
RVP	14.682.000	41.257.000
Punt 3)	10.500.000	28.900.000
Punt 5)	4.182.000	12.357.000
RIZIV	10.578.008	12.674.841
Punt 3)	710.760	1.840.000
Punt 4)	pm	pm
Punt 5)	498.802	1.326.350
Punt 8)	9.368.445	9.508.491
RVA	93.218.809	96.794.101
Punt 6)	46.170.057	47.175.258
Punt 7)	21.098.613	21.309.600
Punt 9)	25.950.139	28.309.243
FBZ	296.973	870.939
Punt 3)	270.256	789.985
Punt 5)	26.717	80.954
FAO	110.000	342.000
Punt 3)	70.000	208.000
Punt 5)	40.000	134.000
PVO-AO	388.000	1.175.000
Punt 3)	330.000	1.000.000
Punt 5)	58.000	175.000
TOTAAL	119.273.790	153.113.881

Noot 1

Noot 8

Noot 2

Noot 3

Noot 4

Noot 5

Noot 10

GLOBALE IMPACT 2007 - 2008

	2007	2008
RVP	35.266.000	114.780.000
RIZIV	8.653.273	37.074.868
RVA	0	93.218.809
RKW	2.200.000	6.800.000
FBZ	1.100.923	3.450.929
FAO	1.213.333	3.666.000
FOD SZ	0	0
PVO-AO	3.802.700	4.195.000
TOTAAL	52.236.230	263.186.606

	2007	2008
Punt 1) a)	21.787.102	66.243.322
Punt 1) b)	366.000	1.098.000
Punt 2)	24.083.128	65.971.494
Punt 3)	0	11.881.016
Punt 4)	0	0
Punt 5)	0	4.805.519
Punt 6)	0	46.170.057
Punt 7)	0	21.098.613
Punt 8)	0	9.368.445
Punt 9)	0	25.950.139
Punt 10)	2.200.000	6.800.000
Compensatie plafondverhoging	1.900.000	1.900.000
Saldo Oostende	1.900.000	1.900.000
TOTAAL	52.236.230	263.186.606

Noot 1: De bedragen betreffen de geraamde brutokost van een 2%-verhoging van de pensioenen met ingangsjaar 2001 (ipv ingangsjaar 2002). De bedragen houden geen rekening met het feit dat ondertussen een deel van de gepensioneerden die vroeger al genoten van deze maatregel gestorven zijn.

Noot 2: Het RIZIV had deze berekening enkel gemaakt voor een verhoging van het vervangingspercentage van 50% tot 51%, de bedragen werden verdrievoudigd gegeven het gevraagde scenario (50% > 53%).

Noot 3: Van het oorspronkelijk geraamde bedrag werd de geraamde kost van een 2%-verhoging voor de alleenwonenden met een wachtuitkering in mindering gebracht (ten belope van 4.090.000 euro).

Noot 4: Ook de RVA had de kost geraamd van een verhoging van het vervangingspercentage van 50% tot 51%, ipv tot 53%, de bedragen werden hier eveneens verdrievoudigd. De berekening slaat bovendien op een verhoging vanaf 1 januari 2007 (ipv 1 januari 2008).

Noot 5: De RVA had oorspronkelijk de kost berekend voor een verhoging van het vervangingspercentage van 55% tot 60% ipv 58%. Het bedrag werd bijgevolg verhoudingsgewijs verminderd.

Noot 6: Het betreft hier de geraamde kost van een compensatieregeling ingeval van een 1%-verhoging van het berekeningsplafond van de uitkeringen voor arbeidsongevallen in 2007.

Noot 7: Aangezien de plafondverhoging van de uitkeringen voor arbeidsongevallen 1% bedraagt ipv 2% (cf. ministerraad van Oostende) komt er een financiële enveloppe vrij van 1.900.000 euro. Ook de andere plafondverhogingen voorzien in Oostende worden teruggebracht op 1% hetgeen bijkomende middelen vrijmaakt ten bedrage van 5.710.000 euro.

Beide bedragen zijn te besteden aan het verder wegwerken van werkloosheidsvallen voor partners van gezinshoofden (samen met het hiervoor in Oostende voorziene budget dat niet opgebruikt is).
Noot 8: Kost kan niet geraamd worden door RIZIV bij gebrek aan gegevens, maar het gaat hier om een neutraliserende maatregel om te verhinderen dat de mensen die 2% bij krijgen elders (nog meer) verliezen door overschrijding van het inkomensplafond.

Noot 9: De THAB-drempelverhoging (met 0,6% op 1/09/07 en 1,2% op 1/01/08) is eveneens een neutraliserende maatregel.

Noot 10: De PVO-AO cijfers zijn louter theoretisch: gevolgen in kapitalisatie werden omgerekend naar gevolgen in repartitie.

BIJLAGE 3

Welvaartsvastheid van de inkomensvervangende uitkeringen in het sociaal statuut der zelfstandigen

De minimale financiële enveloppe voor welvaartsaanpassingen 2008

bepaald volgens het voorkeursscenario van de studiecommissie vergrijzing (zie art. 73 van de wet betreffende het Generatiepact):

1) een jaarlijkse welvaartsaanpassing met 0,5% van alle inkomensvervangende uitkeringen in de sociale zekerheid, met utiz. van de forfaitaire uitkeringen

2) een jaarlijkse welvaartsaanpassing van 1% van forfaitaire sociale uitkeringen

3) een jaarlijkse verhoging van 1,25% van de loongrenzen voor de berekening van de inkomensvervangende uitkeringen

	RVP	RIZIV	RSVZ	Totaal
Punt 1)	2.865.000			2.865.000
Punt 2)	16.933.000	2.658.771	3.431.638	23.023.409
Punt 3)	3.046			3.046
Totaal	19.801.046	2.658.771	3.431.638	25.891.455

Welvaartsvastheid van de inkomensvervangende uitkeringen in het sociaal statuut van de zelfstandigen

Budgettaire implicaties van de voorstellen betreffende welvaartsaanpassingen 2007 - 2008

VOORSTELLEN BETREFFENDE WELVAARTSAANPASSINGEN IN DE SOCIALE ZEKERHEID 2007 - 2008

naar voorgebracht tijdens de vergadering van Algemeen Beheerscomité op 7 september 2006

- 1) Koppeling invaliditeitsuitkeringen aan minimumpensioen loontrekkenden (met stopzetting) met invoering "samenwonende"
- 2) Koppeling primaire ongeschiktheid aan minimumpensioen zelfstandigen met invoering "samenwonende"
- 3) Koppeling invaliditeitsuitkeringen (zonder stopzetting) aan primaire ongeschiktheidsuitkeringen met invoering "samenwonende"
- 4) Verhoging van de minima met 2% (pensioenen en arbeidsongeschiktheidsuitkeringen)
- 5) Verhoging van de niet-minimum-uitkeringen ingegaan minstens 20 jaar geleden met 2% (pensioenen)
- 6) Verhoging inkomensdrempel met 2% voor WIGW, uitkering om als partner ten laste te blijven van invalide gezinshoofd en THAB-drempel met 1,8%
- 7) Verhoging van de niet-minimum-uitkeringen ingegaan minstens 15-19 jaar geleden met 2% (pensioenen)
- 8) Verhoging van de uitkeringen ingegaan 6 jaar geleden met 2% (Behoud maatregel Oostende voor pensioenen)
- 9) Verhoging faillissementsuitkeringen met 2%

	INSTELLING				TIJDSTIP VAN UITVOERING			
	RVP	RIZIV	FOD SZ	RSVZ	1/01/2007	1/09/2007	1/01/2008	1/09/2008
Punt 1)		X			X			
Punt 2)		X			X			
Punt 3)		X			X			
Punt 4)	X	X				X		
Punt 5)	X					X		
Punt 6)			X			X	X	X
Punt 7)	X							X
Punt 8)	X							X
Punt 9)				X				X

IMPACT VOORGESTELDE MAATREGELEN 2007

	RVP	RIZIV	FOD SZ	RSVZ	Totale kostprijs
Punt 1)	0	7.823.126	0	0	7.823.126
Punt 2)	0	5.892.491	0	0	5.892.491
Punt 3)	0	5.941.146	0	0	5.941.146
Punt 4)	11.526.000	1.718.682	0	0	13.244.682
Punt 5)	1.122.000	0	0	0	1.122.000
Punt 6)	0	(*)	0	0	0
Totaal	12.648.000	21.375.445	0	0	34.023.445
budget reeds beslist te Gembloers					-14.520.000
=> nog nodig voor de welvaartsaanpassingen					19.503.445

(*) Indien verhoging met 2% voor WIGW, komt hier een additionele kostprijs van 23.147 € bij in 2007 en 208.729 € in 2008

 Globale Impact 2007 - 2008

	RVP	RIZIV	FOD SZ	RSVZ	Totale kostprijs
Punt 4)	34.884.000	3.722.995	0	0	38.606.995
Punt 5)	3.060.000	0	0	0	3.060.000
Punt 6)	0	0	0	0	0
Punt 7)	680.000	0	0	0	680.000
Punt 8)	1.055.000	0	0	0	1.055.000
Punt 9)		0	0	37.051	37.051
Totaal	39.679.000	3.722.995	0	37.051	43.439.046

BIJLAGE 4

RAPPORT

Budgettaire enveloppe voor de
welvaartsaanpassingen en
langetermijnimpact van sommige
toepassingsmodaliteiten: een
evaluatie op basis van een
macrobudgettaire modelbouw

Enveloppe budgétaire réservée aux
adaptations au bien-être et impact
de long terme de certaines
modalités d'utilisation: une
évaluation basée sur une
modélisation macrobudgétaire

Federaal Planbureau
Economische analyses en vooruitzichten
Bureau fédéral du Plan
Analyses et prévisions économiques

Kunstlaan 47-49
Avenue des Arts 47-49
B-1000 Brussel-Bruxelles
Tel.: (02)507.73.11
Fax: (02)507.73.73
E-mail: contact@plan.be
URL: <http://www.plan.be>

Août - Augustus 2006

.be

Enveloppe budgétaire réservée aux
adaptations au bien-être et impact
de long terme de certaines
modalités d'utilisation: une évaluation
basée sur une modélisation
macrobudgétaire

Budgettaire enveloppe voor de
welvaartsaanpassingen en
langetermijnimpact van sommige
toepassingsmodaliteiten : een evaluatie
op basis van een macrobudgettaire
modelbouw

Augustus - Août 2006

Table des Matières

I	Introduction	9
II	Estimations budgétaires des adaptations au bien-être prévues par le Pacte de solidarité entre les générations pour l'année 2008	11
	A. Uitgaven voor werknemerspensioenen	11
	B. Uitgaven voor primaire ongeschiktheid, moederschapsrust en invaliditeit	14
	1. Uitkeringen voor primaire arbeidsongeschiktheid in de werknemersregeling	14
	2. Uitkeringen voor invaliditeit in de werknemersregeling	14
	3. Uitkeringen voor moederschapsrust in de werknemersregeling	15
	4. Uitkeringen voor ziekte en invaliditeit in de regeling voor mijnwerkers en zeelieden	15
	C. Uitgaven voor kinderbijlagen	16
	D. Les dépenses de chômage, de prépension, d'interruption de carrière et de crédit-temps	16
	1. Les dépenses de chômage	16
	2. Les dépenses de prépension	17
	3. Les dépenses d'interruption de carrière et de crédit-temps	17
III	Quantification budgétaire simple des effets de 9 des 10 propositions du Groupe des Dix	19
	A. Introduction	19
	B. La méthodologie d'évaluation	21
	C. Les résultats de l'évaluation	21
	1. Les modalités supposées d'application des mesures	22
	2. Les effets budgétaires à court-moyen terme	23
	3. Les résultats à long terme	25

I Introduction

Dans le cadre de la préparation des modalités de mise en oeuvre du volet "liaison au bien-être" du Pacte de solidarité entre les générations, le Bureau fédéral du Plan a été invité à offrir un appui technique aux partenaires sociaux (réunis à cet effet dans le "Groupe des Dix").

Une première demande, adressée en août au BFP, porte plus précisément sur deux points (cf. document CRB 2006-828 du 13/07).

- comparer l'enveloppe financière 2008 disponible pour les adaptations au bien-être telle qu'estimée par les parastataux sociaux (à la demande du Groupe des Dix) avec ses propres évaluations (cf. chapitre II).
- procéder dans la mesure du possible à une quantification des conséquences budgétaires des dix mesures envisagées par le "Groupe des Dix", en vue de comparer ces conséquences budgétaires avec celles du scénario CEV d'adaptations au bien-être (cf. chapitre III). Ces mesures concernent la sécurité sociale des travailleurs salariés.

Ensuite, début septembre, une seconde demande a été adressée par le "Groupe des Dix" au BFP afin de:

- procéder, dans le régime des travailleurs indépendants, à l'évaluation des conséquences budgétaires des mesures de revalorisation des pensions reprises dans les dix mesures envisagées dans la première demande (cf. chapitre IV).

II Estimations budgétaires des adaptations au bien-être prévues par le Pacte de solidarité entre les générations pour l'année 2008

Le Pacte de solidarité entre les générations prévoit d'attribuer à partir de 2008 pour l'adaptation des prestations sociales au bien-être une enveloppe équivalente au minimum à la mise en oeuvre du scénario retenu par le Comité d'étude sur le vieillissement (adaptation des plafonds avec 1,25%, des allocations avec 0,5% et des forfaits avec 1%). Le Bureau fédéral du Plan a fourni des estimations de l'effet de ces mesures en mai 2006, notamment dans la publication "Perspectives économiques 2006-2011". Parallèlement, les parastataux de sécurité sociale concernés par ces mesures de bien-être ont également remis des estimations mais uniquement pour l'année 2008.

Cette partie compare brièvement les estimations du BFP et des parastataux sociaux par branche de la sécurité sociale.

A. Uitgaven voor werknemerspensioenen

In de "Economische vooruitzichten 2006-2011" tabel 42 zijn volgende bedragen opgenomen voor de weerslag van het Generatiepact op de werknemerspensioenen.

TABEL 1 - Weerslag van het Generatiepact op de sociale prestaties van de sociale zekerheid (in mln. euro)

a	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Werknemerspensioenen	0,3	55,6	134,7	207,1	296,9	399,7
1 welvaartsbinding (0,5 %, 1 % en 1,25 %)	5,0	57,7	133,4	212,0	293,4	376,7
2 verhoging minimumrecht, verruiming toegelaten arbeid en gedifferentieerde loongrens	3,5	10,7	16,1	17,8	23,5	29,9
3 bonus: 2 euro per dag		3,0	12,2	17,8	35,2	56,3
4 bonus: invloed van uitstel van pensionering (variatie aantal gepensioneerden in eenheden)	-8,1 (-682)	-15,9 (-1 480)	-27,0 (-2 419)	-40,5 (-3 461)	-55,2 (-4 579)	-63,2 (-5 050)

a. Uittreksel van tabel 42 van de "Economische vooruitzichten 2006-2011"

Die bedragen komen overeen met de simulaties die in de volgorde zoals aangegeven in de tabel zijn uitgevoerd. Bovendien zijn ze uitgedrukt in lopende prijzen, met name een aanpassing van de sociale zekerheidsuitkeringen, naar

aanleiding van het overschrijden van een spilindex, in augustus 2005, in december 2006 en februari 2008 (gemiddeld 120.64 in 2008, basis 1996=100).

De cijfers op de tweede lijn in bovenstaande tabel houden rekening met volgende maatregelen voorzien in het Generatiepact:

- het gewaarborgd minimumpensioen wordt toegekend, in evenredigheid met de loopbaanbreuk, bij bewijs van 30 jaar loopbaan van minstens halftijds gewerkt (i.p.v. minstens 285 dagen van 6 uren per dag): +5 mln. euro in 2006 en 15 mln. euro in 2007;
- verhoging van de oudste pensioenen: enveloppe van 40 mln. euro in 2007 bovenop de welvaartsaanpassingen beslist te Oostende;
- tweejaarlijkse verhoging van de loongrens (incl. het minimumrecht per loopbaanjaar) met 2 % in 2007;¹
- in 2008 welvaartsaanpassing met 0,5 % van de pensioenen die langer dan een jaar zijn ingegaan.

Het cijfer 133.4 mln. euro voor 2008 bevat de gezamenlijke invloed van bovengenoemde maatregelen.

Bij benadering kunnen de welvaartsaanpassingen in 2008 die deel uitmaken van bedoelde 133.4 mln. euro als volgt geraamd worden:

- de invloed van 2 % verhoging van het minimumrecht per loopbaanjaar zorgt voor jaarlijks, zowel in 2007 als in 2008, 1.6 mln. euro additionele uitgaven, vermits het van toepassing is op het pensioen van de nieuw gepensioneerden, dus zowel de intredes van 2007 als die van 2008. Daarentegen is de invloed van de hogere loongrens op korte termijn verwaarloosbaar.
- de invloed van 0.5 % welvaartsaanpassing van de pensioenen (minimumpensioenen inbegrepen) die meer dan één jaar vroeger zijn ingegaan, zou in 2008 76.3 mln. euro bedragen, op voorwaarde dat er geen rekening wordt gehouden met de overige maatregelen van het Generatiepact.

Bij benadering! Immers, de invoering van de bonus van 2 euro per gewerkte dag op de leeftijd van 62 jaar en ouder voor de tijdvakken ingegaan vanaf 2006 zorgt ervoor dat er minder intredes zullen zijn vanaf 2006 zodat het aantal gepensioneerden lager is in 2008 en dus ook de weerslag van bovenvernoemde welvaartsaanpassingen. In dat geval kan de invloed van 2 % verhoging loongrens geraamd worden op 1.5 mln. euro per jaar en de 0.5 % welvaartsaanpassing op 74.8 mln. euro.

In bovenstaande tabel is er geen melding gemaakt van de evolutie van het minimumpensioen. Het model PENSION, dat wordt gebruikt voor de ramingen op middellange- en lange termijn, maakt geen onderscheid tussen de minimumpensioenen en de andere pensioenen. Dit betekent dat het gemiddeld pensioenbedrag per geslacht en per type gepensioneerde (volgens pensioenstatuut, volledige en gedeeltelijke loopbanen) ook de minimumpensioenen van het overeenkomstige type bevat. Alzo evolueert het minimumpensioen van de op-

1. De beslissing om het minimumrecht per loopbaanjaar extra met 5 % te verhogen (tot 7 % in 2007) maakt deel uit van lijn 3 in tabel 42.

eenvolgende generaties aan hetzelfde ritme als de overige gepensioneerden wiens verdiensten lager zijn dan de loongrens.

Bij de berekening van de pensioenmassa van de nieuwe intredes is de regeling van het minimumpensioen niet apart ontwikkeld om volgende redenen.

Door de optelling van de minimumpensioenen met de overige pensioenen tot een gemiddeld bedrag, wordt er aanvankelijk van uit gegaan dat in de toekomst de proportie gerechtigden met een minimumpensioen niet verandert en dat bovendien de afstand tussen het minimumpensioen en de overige pensioenen in elke generatie niet groter wordt.

Het model PENSION bevat een aparte module voor de berekening van de invloed van het minimumrecht per loopbaanjaar. Dit minimumrecht per loopbaanjaar komt in vervanging van de vroeger toegepaste herwaardering van de lonen met 3,6 % tijdens de periode 1955 - 1974 (een soort herwaardering voor de tussentijdse reële loonstijging). Dus, in plaats van een proportionele herwaardering is het systeem van minimumrecht per loopbaanjaar ingevoerd, dat de lonen verdiend in het verleden minstens optrekt tot het minimumloon van vandaag. Dit nieuwe systeem, dat vooral ten voordele is van de lagere lonen, wordt toegekend vanaf minimaal 15 kalenderjaren tewerkstelling van ten minste één-derde van een fulltime arbeidsrooster, gelijkgestelde periodes inbegrepen. Het is redelijk te veronderstellen dat het minimumpensioen minder zal worden toegepast bij de nieuwe generaties omwille van de strengere toepassingsvoorwaarden (30 kalenderjaren met minstens halftijds gewerkt i.p.v. 15 kalenderjaren met minstens 1/3-arbeidsrooster), omwille van het bedrag (het minimumpensioen is lager dan het maximum grensbedrag) en omwille van de binding van dit minimumrecht per loopbaanjaar aan het minimum maandloon (op de leeftijd van 21 jaar, zie art. 3 van de C.A.O. nr. 43). Die binding nodigt uit te veronderstellen dat het minimumrecht gemiddeld het stijgingsritme van de conventionele lonen zal volgen, waardoor de laagste pensioenen parallel met de lonen evolueren.

Daarnaast zou het erg ambitieus zijn een langetermijnmodel te bouwen dat niet alleen de pensioenbedragen opsplijst per leeftijd en type pensioen maar bovendien voor elk type en leeftijd een verdeling van de pensioenbedragen bevat. Immers, de 0.5 % welvaartsaanpassingen gecombineerd met 1 % verhoging van het minimumpensioen gegarandeerd over alle leeftijden zou maken dat het aantal minimumpensioengerechtigden tijdelijk toeneemt, omdat het pensioen van de oudste pensioengerechtigden na x jaren 0.5 % welvaartsaanpassingen lager komt te liggen dan het minimumpensioen.

Door de optelling van de minimumpensioenen met de overige pensioenen tot een gemiddeld bedrag, wordt er aanvankelijk van uit gegaan dat in de toekomst de proportie gerechtigden met de laagste pensioenen - ofwel met het wettelijk minimumpensioen ofwel met een pensioen sterk beïnvloed door het minimumrecht per loopbaanjaar - niet verandert en dat bovendien de afstand tussen de laagste pensioenen en de overige pensioenen in elke generatie niet groter wordt.

Dus onze langetermijnstudie houdt impliciet rekening met een soort theoretisch gegarandeerd minimumpensioen per leeftijd, dat toeneemt overeenkomstig de conventionele loonstijging. Omwille van de impliciete behandeling van dit theoretisch minimumpensioen heeft Studiecommissie voor de vergrijzing geen expliciete hypothese gesteld omtrent de evolutie van het wettelijk minimumpen-

sioen en kan de invloed ervan op de pensioenuitgaven ook niet afgezonderd worden.

Eenmaal gepensioneerd ontvangen ook die theoretisch minimumpensioenen dezelfde welvaartsaanpassingen als de overige pensioenen.

De RVP raamt de financiële enveloppe voor welvaartsaanpassingen in 2008 op 84.3 mln. euro (aan index 116.15). Het verschil met onze cijfers is gedeeltelijk te wijten aan het verschillend prijsniveau. Daarnaast blijft er nog een afwijking van ongeveer 11 mln. euro, vermoedelijk te wijten aan de verhoging van het wettelijk minimumpensioen met 1 %. In onze cijfers gaan we ervanuit dat dit pensioen met 0.5 % wordt aangepast indien minstens een jaar vroeger ingegaan. De verhoging van het minimumpensioen voor de nieuwe intredes in 2008 maakt deel uit van de basissimulatie waarvan de weerslag om methodologische redenen niet apart kan berekend worden.

B. Uitgaven voor primaire ongeschiktheid, moederschapsrust en invaliditeit

In de "Economische vooruitzichten 2006-2011" tabel 42 bedraagt de weerslag van de welvaartsaanpassingen voorzien in het Generatiepact op de uitgaven voor arbeidsongeschiktheid en invaliditeit 15.2 mln. euro in 2008, waarvan 2.6 mln. euro in de zelfstandigenregeling en 12.6 mln. euro in de werknemersregeling.

In de werknemersregeling kan de berekening als volgt worden opgesplitst.

1. Uitkeringen voor primaire arbeidsongeschiktheid in de werknemersregeling

Na de periode van het gewaarborgde loon (30 dagen ingeval van het bediendenstatuut, 14 kalenderdagen ingeval van een arbeidersstatuut¹) ontstaat het recht op primaire arbeidsongeschiktheid. De overeenkomstige uitkering bedraagt X % van het gederfde loon begrensd tot de loongrens (2 792.75 euro per maand).

Volgens onze gegevens zou 5.6 % van de uitgaven voor primaire arbeidsongeschiktheid betrekking hebben op gerechtigden die een hoger loon verdienen dan de loongrens, zodat de weerslag van 1.25 % verhoging van de loongrens het eerste jaar een meerkost geeft van 0.7 mln. euro.

2. Uitkeringen voor invaliditeit in de werknemersregeling

In geval van aanhoudende arbeidsongeschiktheid (langer dan één jaar) wordt de primaire ongeschiktheidsuitkering afgelost door de invaliditeitsuitkering die ook X % bedraagt van het geplafonneerde loon.

1. Handarbeiders worden slechts gedurende 14 kalenderdagen doorbetaald ten laste van de werkgever: de eerste 7 dagen aan 100 % daarna aan 60 %. Gedurende deze laatste 7 dagen en de 16 volgende bestaat er het recht op een toeslag ten laste van de werkgever zodanig dat het 60% gewaarborgd weekloon of de primaireongeschiktheidsuitkering aan 60 % wordt opgehoogd tot 85.88 % van het gederfde loon.

Vermits de invaliditeit pas ingaat na een jaar arbeidsongeschiktheid heeft de hogere loongrens in 2008 geen invloed. Daarentegen ontvangen alle invaliden die langer dan een jaar arbeidsongeschikt zijn 0.5 % welvaartsaanpassing. Volgens onze gegevens zou 91.7 % van bedoelde uitgaven betrekking hebben op gerechtigden die langer dan een jaar arbeidsongeschikt zijn waardoor de weerslag van 0.5 % welvaartsaanpassing geraamd wordt op 11.5 mln euro.

Zoals bij de werknemerspensioenen wordt er ook in dit geval geen rekening gehouden met de minimum bedragen (het leefloon, dat wordt verhoogd in het geval van de regelmatige werknemer). Ook in deze regeling zijn de minimum bedragen opgeteld bij de overige invaliditeitsuitkeringen tot een gemiddeld bedrag per gerechtigde, waarvan de toekomstige evolutie wordt geraamd rekening houdende met de hogere lonen van recentere generaties en de weerslag van toenemende vrouwelijke gerechtigden met een lagere uitkering.

3. Uitkeringen voor moederschapsrust in de werknemersregeling

De uitkering voor moederschapsrust bedraagt:

79.5 % van het gederfde loon gedurende de eerste maand;

75 % van het geplafonneerde loon vanaf de tweede maand ... tot de 3.5^{de} maand, enkele uitzonderingen voor geboorten van meerlingen en in geval van borstvoeding niet meegerekend.

De weerslag van 1.25 % verhoging van de loongrens zou een meerkost met zich meebrengen van 0.3 mln. euro.

4. Uitkeringen voor ziekte en invaliditeit in de regeling voor mijnwerkers en zeelieden

In deze regelingen wordt de weerslag van de welvaartsaanpassingen op minder dan 0.1 % mln euro geraamd in 2008.

Het RIZIV raamt de financiële enveloppe voor welvaartsaanpassingen in 2008 op 28.4 mln. euro: 5.3 mln euro voor primaire ongeschiktheid, 2.5 mln euro voor moederschapsrust en 20.6 mln euro voor invaliditeit (aan index 116.15).

.De afwijking met de hierboven vermelde cijfers is dermate groot dat het vermoeden rijst dat de berekeningen van het RIZIV overeenstemmen met andere hypothesen dan die weerhouden door de Studiecommissie voor de vergrijzing: 1.25 % verhoging van de loongrenzen, 1 % voor de forfaitaire bedragen (meer bepaald de uitkeringen die geen link hebben met het gederfde loon) en 0.5 % welvaartsaanpassingen van alle vervangingsinkomens die langer dan een jaar geleden zijn ingegaan.

C. Uitgaven voor kinderbijslagen

In de "Economische vooruitzichten 2006-2011" tabel 42 bedraagt de weerslag van de welvaartsaanpassingen voorzien in het Generatiepact op de uitgaven voor kinderbijslagen 44.3 mln. euro in 2008.

De kinderbijslagregeling is het voorbeeld bij uitstek van "forfaitaire bedragen" zoals bedoeld in de jaarlijkse rapporten van de Studiecommissie voor vergrijzing. Bedoelde uitkeringen hebben geen rechtstreeks verband met de loonevolutie. Nochtans, om te vermijden dat deze uitkeringen te sterk achterop zouden raken heeft de Studiecommissie ook in dit geval een hypothese geformuleerd: namelijk 0.75 % losgekoppeld van de loonevolutie. In een langetermijnsce­nario met 1.75 % loonstijging betekent dit 1 % aanpassing; hetgeen genereuser is dan in het verleden kon worden vastgesteld voor wat betreft de verhogingen van de kinderbijslagen.

Het cijfer van 44.3 mln. euro in 2008 is uitgedrukt in lopende prijzen (gemiddelde index 120.64, basis 1996=100) en als volgt samengesteld:

36.3 mln euro in de werknemersregeling

0.37 mln euro voor de gewaarborgde gezinsbijslag

3.9 mln euro voor de kinderbijslagregeling van de RSZ-PPO

3.5 mln euro in de zelfstandigenregeling

0.18 mln euro kinderbijslagregeling voor de ambtenaren tewerkgesteld in de socialezekerheidsinstellingen.

Bovenstaande opsomming illustreert dat de kinderbijslagregeling opgenomen in de socialezekerheidsrekening van de ESR ruimer is gedefinieerd als de uitgaven van de RKW die betrekking hebben op de werknemersregeling en de gewaarborgde kinderbijslag.

Uitgedrukt in RKW-termen ramen we de 1 % aanpassing in 2008 op 36.68 mln euro of 1.6 mln. euro hoger dan die gemaakt door de RKW; het verschillend prijsniveau verklaart het merendeel van die afwijking.

D. Les dépenses de chômage, de prépension, d'interruption de carrière et de crédit-temps

1. Les dépenses de chômage

De manière générale, les allocations de chômage sont fixées en fonction de certains pourcentages de la rémunération journalière brute perdue et plafonnée. Ce taux de remplacement dépend de la situation familiale du chômeur et de la période d'indemnisation.

Cependant certaines allocations de chômage sont forfaitaires: pour les chômeurs admis sur la base des études (allocation d'attente et de transition), les chômeurs dispensés pour raisons sociales et familiales et les chômeurs cohabitants en 3ème période.

L'estimation du coût des mesures d'adaptation au bien-être par le Bureau fédéral du Plan pour l'année 2008 est de 31,8 millions d'euros en prix courants (index 120,64) par rapport à une évaluation de 43,6 millions d'euros de l'Onem (exprimée également en prix courants). L'écart entre ces deux estimations peut provenir de deux sources. D'une part une différence d'hypothèse concernant l'adaptation de l'allocation de chômage minimum: celle-ci est considérée comme un forfait par l'Onem qui octroie à l'ensemble de ses bénéficiaires une adaptation de 1%. Dans le modèle du Bureau du Plan, les dépenses d'allocation minimum sont traitées comme l'ensemble des allocations de chômage non forfaitaires. D'autre part, il semblerait que l'adaptation au bien-être des allocations non forfaitaires avec 0,5% concerne l'ensemble des bénéficiaires dans l'évaluation de l'Onem, quelque soit leur durée de chômage, alors que, selon les hypothèses du Bureau du Plan, cette adaptation au bien-être de 0,5% n'est accordée qu'après une année de chômage.

2. Les dépenses de prépension

Il s'agit de l'allocation de chômage octroyée par l'Onem aux prépensionnés, sans tenir compte de l'indemnité complémentaire à charge de l'ex-employeur.

En cas de prépension à temps plein, l'allocation est calculée comme 60% de la rémunération brute plafonnée. Dans le cas d'une prépension à mi-temps, l'allocation est forfaitaire.

Pour l'ensemble des dépenses de prépensions à charge de l'Onem, l'estimation du coût des mesures d'adaptation au bien-être réalisée par le Bureau fédéral du Plan à prix courants (index 120,64) s'élève à 6,9 millions d'euros pour l'année 2008, soit un montant identique à celui évalué par l'Onem.

3. Les dépenses d'interruption de carrière et de crédit-temps

Les allocations d'interruption de carrière et de crédit-temps sont des allocations forfaitaires. Le Bureau fédéral du Plan évalue les dépenses supplémentaires engendrées par une adaptation au bien-être de 1% à 6,9 millions d'euros en 2008 (à prix courants, index 120,64) par rapport à 6,6 millions d'euros pour l'estimation de l'Onem exprimée également à prix courants.

III Quantification budgétaire simple des effets de 9 des 10 propositions du Groupe des Dix

A. Introduction

A l'instar de la vaste majorité des modèles utilisés par différentes institutions dans le monde pour évaluer le coût budgétaire du vieillissement et ses conséquences sur la soutenabilité de long terme des finances publiques, le système MALTESE développé par le BFP a un caractère macrobudgétaire: la modélisation des dépenses des différentes branches de la sécurité sociale s'efforce de capter les interactions essentielles entre les éléments les plus importants de la réglementation et les évolutions socio-démographiques (évolution à long terme du nombre d'allocataires qui émergent aux différentes branches) et macroéconomiques (emploi, salaires) de moyen et long terme. Pour chacune des branches, ces modèles captent l'évolution du montant moyen des allocations pour différents groupes d'allocataires.

Le système MALTESE comporte pour chacune des branches de la Sécurité sociale des modules spécifiques qui dans certains cas sont particulièrement détaillés, bien plus que dans la plupart des équivalents étrangers. Les approches macrobudgétaires ne peuvent néanmoins prétendre au degré de détail caractéristique d'approches, plus microéconomiques, basées sur des données individuelles, exhaustives ou par échantillon; ces dernières sont mieux adaptées pour capter l'impact budgétaire de court terme de modifications de la réglementation, alors que les approches macrobudgétaires sont mieux adaptées à l'identification des impacts de telles modifications sur les tendances de moyen et de long terme.

Les 10 propositions soumises par le groupe des 10 sont les suivantes:

- 1) Augmentation de 2% des minima (pensions, invalidité (y compris incapacité primaire), accidents du travail et maladies professionnelles);
- 2) Augmentation de 2% des allocations non minimales dont la date de prise de cours remonte à au moins 20 ans (pensions, invalidité, accidents du travail et maladies professionnelles);
- 3) Augmentation de 2% des allocations non minimales dont la date de prise de cours est au moins 15 mais moins de 20 ans antérieure (pensions, invalidité, accidents du travail et maladies professionnelles);
- 4) Augmentation de 2% du plafond de revenus à l'attribution du statut de VIPO, du revenu autorisé de la personne à charge pour que le titulaire puisse être considéré comme bénéficiaire "avec charge de famille" en invalidité, et de l'allocation pour l'aide aux personnes âgées;

- 5) Augmentation de 2% des allocations dont la date de prise de cours remonte à 6 ans (maintien des décisions prises à Ostende en matière de pensions, invalidité, accidents du travail et maladies professionnelles);
- 6) Augmentation de 2% des minima et forfaits dans la branche chômage;
- 7) Augmentation de 3 points de pourcentage (de 50 à 53%) du taux de remplacement pour les chômeurs isolés (à partir de la seconde période);
- 8) Augmentation de 3 points de pourcentage (de 50 à 53%) du taux de remplacement pour les invalides isolés;
- 9) Augmentation de 3 points de pourcentage (de 55 à 58%) du taux de remplacement pour les chômeurs cohabitants en première période;
- 10) Maintien d'allocations familiales au taux majoré en cas de reprise du travail pour les invalides et chômeurs pendant une période de 2 ans plutôt que de 6 mois.

Les 10 mesures proposées sont ciblées sur des catégories particulières d'allocataires sociaux. Le modèle MALTESE n'offre pas de réponse explicite à l'évaluation des effets budgétaires de telles mesures. Cependant, une tentative de quantification des effets budgétaires de 9 de ces mesures (la proposition 4 ne fait toutefois l'objet d'aucune évaluation) a été réalisée sur base d'hypothèses très simples. L'évaluation des effets budgétaires à court et moyen terme de certaines de ces propositions (nous pensons plus particulièrement aux propositions 2, 3 et 5) pourraient d'ailleurs être affinée sur base de données ventilant bénéficiaires et allocations moyennes par date de prise de cours. Toutes les projections se basent sur les estimations réalisées par les parastataux sociaux pour 2007 et 2008¹.

Préalablement toutefois, il paraît important d'insister sur le fait que le scénario d'adaptation au bien-être du CEV² est indissociable de son scénario macroéconomique. L'adaptation annuelle des plafonds de 1,25%/an (qui touche les nouveaux allocataires), des allocations forfaitaires de 1%/an (qui concerne tant les nouveaux que les anciens allocataires) et des allocations non forfaitaires de 0,5% (dont ne bénéficient les allocataires qu'après un an de séjour dans une branche de la Sécurité sociale) est réalisée dans un contexte de croissance de la productivité et des salaires (par tête) de 1,75%/an. Le défi pour les finances publiques soulevé par la croissance des dépenses sociales dans un contexte de vieillissement de la population est évalué, par le CEV comme par les principales institutions internationales, au regard du PIB. Le PIB peut être considéré comme l'assiette de financement globale des dépenses sociales. L'évolution du PIB est conditionnée par l'évolution de la productivité et de l'emploi. Le degré de générosité de la politique sociale ne peut dès lors être défini, dans le long terme, indépendamment de l'évolution de la productivité et des salaires.

Rappelons que l'hypothèse relative aux forfaits concerne essentiellement:

- au niveau du chômage, les allocations d'attente des jeunes chômeurs, les forfaits pour chômeurs de longue durée dans la 3e période, les allocations de transition aux scolarisés à temps partiel et les allocations des chômeurs dispensés pour raisons familiales ou sociales, ainsi que les allocations de l'ONEM pour interruptions de carrière;
- les prestations familiales;

1. Le BFP n'a pas été sollicité pour procéder à un examen de ces estimations.
2. cf. CEV, Rapport annuel 2006

- la pension minimum dans le régime des indépendants.

Les autres minima ne sont pas modélisés explicitement et soit suivent implicitement l'évolution des allocations non forfaitaires (pension minimum des salariés, minima dans le chômage et l'invalidité) - reflétant dès lors la dynamique de l'évolution des salaires - soit sont supposés suivre à long terme l'évolution des salaires conventionnels (droit minimum par année de carrière, GRAPA).

B. La méthodologie d'évaluation¹

Les estimations budgétaires réalisées l'ont été sur base d'hypothèses simplificatrices fortes. L'objectif de l'exercice est de donner une indication de l'ordre de grandeur des effets budgétaires des différentes propositions. L'évaluation des effets budgétaires à court et moyen terme de certaines de ces propositions (notamment les propositions 2, 3 et 5) pourraient d'ailleurs être améliorée sur base de données ventilant bénéficiaires et allocations moyennes par date de prise de cours.

Evaluer les effets budgétaires d'une mesure nécessite évidemment de connaître l'évolution des dépenses en l'absence de cette mesure, en d'autres termes de définir une situation ou un scénario de référence. Les 10 propositions (hormis la proposition 4 qui ne fait l'objet d'aucune évaluation) sont évaluées au regard d'une situation où la proposition de revalorisation n'est pas attribuée sans toutefois tenir compte, dans le cadre d'hypothèses simplificatrices fortes, de certaines interactions entre les différents paramètres d'adaptation au bien-être.

Les estimations des 10 propositions (à l'exception de la proposition 4) se limitent aux branches chômage, invalidité et pensions. Les principales hypothèses réalisées afin d'évaluer ces propositions sont:

- dans chaque branche (chômage, pensions, invalidité), la part de chaque catégorie particulière de bénéficiaires reste constante en pourcentage du nombre total de bénéficiaires de la branche;
- le nombre total de bénéficiaires dans chaque branche suit l'évolution retenue dans le scénario du CEV;
- le PIB est conforme au scénario du CEV;
- la croissance des allocations hors mesure spécifique est tirée d'un scénario où seuls les plafonds sont révalorisés annuellement de 1,25%. Il est donc tenu compte d'une adaptation des plafonds de 1,25%/an quand il y a lieu;

C. Les résultats de l'évaluation

Il est important d'insister sur le fait que les estimations budgétaires réalisées l'ont été sur base d'hypothèses simplificatrices fortes. Les résultats présentés n'offrent qu'une indication de l'ordre de grandeur des effets budgétaires des différentes propositions.

1. Pour plus de détails, voir l'annexe.

Les résultats sont présentés à moyen terme, à prix constants de 2008 et en % du PIB, à long terme, comme traditionnellement, seule la seconde optique de présentation est retenue.

1. Les modalités supposées d'application des mesures

Les modalités d'application des 9 mesures évaluées sont supposées être les suivantes:

- proposition 1: les minima sont relevés de 2% en 2008 et sont maintenus à ce niveau par la suite;
- propositions 2 et 3: les allocations (non minimales) des bénéficiaires dont la date de prise de cours remonte à au moins 15 ans sont relevées de 2% en 2008 et, les années suivantes, les bénéficiaires ayant 15 ans d'ancienneté dans la branche voient leur allocation revalorisée de 2%. Dès lors, l'ensemble des bénéficiaires de 15 ans et plus voient leur allocation revalorisée à une reprise de 2%.
- proposition 6: l'ensemble des allocations dont la date de prise de cours remonte à 6 ans sont revalorisées de 2% en 2008. Cette mesure est appliquée chaque année et, à terme, l'ensemble des bénéficiaires depuis 6 ans et plus verront leur allocation revalorisée de 2%.
- propositions 7 à 9: les taux de remplacement sont augmentés en 2008 et sont maintenus à ce niveau les années suivantes.
- proposition 10: en 2008, l'ensemble des allocations familiales dont l'attributaire a repris le travail depuis moins de 2 ans après une période de chômage ou d'invalidité sont calculées au taux majoré.

Les estimations des parastataux sur les propositions relatives aux taux de remplacement portent sur l'ensemble des bénéficiaires des catégories considérées. Si on envisage d'appliquer ces propositions seulement aux nouveaux bénéficiaires, leur coût sera réduit à court et moyen termes tant qu'il subsiste des bénéficiaires dont l'allocation a été calculée selon l'ancien taux.

Remarquons également que l'estimation de la proposition 6 par les parastataux serait maximaliste dans la mesure où elle engloberait également les bénéficiaires de minima. La revalorisation des minima de 2% dans les branches pensions, invalidité accidents du travail et maladie professionnelle est déjà reprise dans la proposition 1.

Insistons également sur le fait que les propositions concernent le seul régime des travailleurs salariés.

Remarquons que l'hypothèse de part de bénéficiaires constante est délicate dans le cadre de l'évaluation des effets de la revalorisation des minima. En l'absence d'une revalorisation (régulière) des minima et dans un contexte de croissance des salaires de 1,75% par an, le nombre de bénéficiaires d'une allocation minimale, et donc le coût d'une revalorisation des minima, devrait être très fortement réduit, surtout à long terme. Par contre, la baisse de la proportion de bénéficiaires d'une allocation minimale s'accompagne par définition d'une hausse de la représentativité des autres bénéficiaires. Le coût de la revalorisation des allocations non minimales est dans ce contexte sous-estimé (propositions 2 et 3 par exemple).

Le recul du taux de chômage (dans le cadre du scénario du CEV) devrait également s'accompagner d'une baisse de la durée moyenne de séjour en chômage, et donc modifier la distribution par durée de séjour des chômeurs. Il n'est toutefois pas tenu compte de ce phénomène dans l'évaluation des propositions 7 et 9.

Par contre, en ce qui concerne la branche pensions, l'évolution de la distribution par durée de séjour des bénéficiaires (propositions 2, 3 et 5) est évaluée au travers de l'évolution de la distribution par âge des effectifs de pensionnés dans le scénario du CEV.

2. Les effets budgétaires à court-moyen terme

Le tableau 2 reprend le coût budgétaire (en millions d'euros, à prix constants de 2008) des différentes propositions par branche de la sécurité sociale. A titre de comparaison, est repris le coût budgétaire du scénario du CEV par rapport au scénario de générosité nulle (scénario dans lequel plafonds, forfaits et allocations non forfaitaires ne font l'objet d'aucune adaptation au bien-être, voir annexe). Le coût du scénario CEV se réfère à l'ensemble des régimes de sécurité sociale. Au tableau 3, ces montants sont exprimés en % du PIB.

Notons que les montants de départ utilisés correspondent aux estimations des parastaux sociaux pour 2008, adaptés, le cas échéant, pour tenir compte d'un effet sur une année complète.

TABLEAU 2 - Coût budgétaire de 9 propositions et du scénario du CEV: le court-moyen terme en millions d'euros, à prix constants de 2008- en différence par rapport à un "scénario" de générosité nulle

		2009	2010	2011
Pensions				
Scénario du CEV	par comparaison à un sc. de générosité nulle	194	294	396
Total des propositions		159	175	191
Proposition 1	2% en 2008	37	37	38
Propositions 2 et 3	2% pour les bénéficiaires de 15 ans et plus ^c	99	103	107
Proposition 5	2% pour les bénéficiaires de 6 ans ^{cc}	23	35	47
Incapacité de travail				
Scénario du CEV	par comparaison à un sc. de générosité nulle	30	45	59
Total des propositions		42	44	47
Proposition 1	2% en 2008	26	26	27
Propositions 2 et 3	2% pour les bénéficiaires de 15 ans et plus	4	4	4
Proposition 5	2% pour les bénéficiaires de 6 ans *	3	4	6
Proposition 8	taux de remplacement de 53% à partir de 2008	10	10	10
Chômage (et prépension)				
Scénario du CEV	par comparaison à un sc. de générosité nulle	86	125	165
Total des propositions		98	96	95
Proposition 6	2% en 2008	50	50	48
Proposition 7	taux de remplacement de 53% à partir de 2008	21	21	21
Proposition 9	taux de remplacement de 58% à partir de 2008	26	26	26
Prestations familiales				
Scénario du CEV	par comparaison à un sc. de générosité nulle	104	156	209
Proposition 10	maintien des allocations majorées	7	7	7
Total				
Scénario du CEV	par comparaison à un sc. de générosité nulle	414	620	829
Total des propositions	sauf 4	306	323	339

^c le nombre de bénéficiaires évolue selon le nombre de bénéficiaires de 77 ans et plus dans le scénario du CEV.

^{cc} selon la ventilation par année de prise de cours des bénéficiaires et des dépenses de pensions dans le régime salarié

* selon une distribution par durée de séjour inchangée et un montant par âge décroissant (selon le taux de croissance annuelle de l'allocation moyenne réelle entre 1998 et 2003)

TABLEAU 3 - Coût budgétaire de 9 propositions et du scénario du CEV: le court-moyen terme en % du PIB - en différence par rapport à un "scénario" de générosité nulle

		2009	2010	2011
Pensions				
Scénario du CEV	par comparaison à un sc. de générosité nulle	0.06	0.08	0.11
Total des propositions		0.05	0.05	0.05
Proposition 1	2% en 2008	0.01	0.01	0.01
Propositions 2 et 3	2% pour les bénéficiaires de 15 ans et plus °	0.03	0.03	0.03
Proposition 5	2% pour les bénéficiaires de 6 ans °°	0.01	0.01	0.01
Incapacité de travail				
Scénario du CEV	par comparaison à un sc. de générosité nulle	0.01	0.01	0.02
Total des propositions		0.01	0.01	0.01
Proposition 1	2% en 2008	0.01	0.01	0.01
Propositions 2 et 3	2% pour les bénéficiaires de 15 ans et plus	0.00	0.00	0.00
Proposition 5	2% pour les bénéficiaires de 6 ans *	0.00	0.00	0.00
Proposition 8	taux de remplacement de 53% à partir de 2008	0.00	0.00	0.00
Chômage (et prépension)				
Scénario du CEV	par comparaison à un sc. de générosité nulle	0.02	0.04	0.05
Total des propositions		0.03	0.03	0.03
Proposition 6	2% en 2008	0.01	0.01	0.01
Proposition 7	taux de remplacement de 53% à partir de 2008	0.01	0.01	0.01
Proposition 9	taux de remplacement de 58% à partir de 2008	0.01	0.01	0.01
Prestations familiales				
Scénario du CEV	par comparaison à un sc. de générosité nulle	0.03	0.04	0.06
Proposition 10	maintien des allocations majorées	0.00	0.00	0.00
Total				
Scénario du CEV	par comparaison à un sc. de générosité nulle	0.12	0.18	0.23
Total des propositions	sauf 4	0.09	0.09	0.09

° le nombre de bénéficiaires évolue selon le nombre de bénéficiaires de 77 ans et plus dans le scénario du CEV.

°° selon la ventilation par année de prise de cours des bénéficiaires et des dépenses de pensions dans le régime salarié

* selon une distribution par durée de séjour inchangée et un montant par âge décroissant (selon le taux de croissance annuelle de l'allocation moyenne réelle entre 1998 et 2003)

3. Les résultats à long terme

Le tableau 4 reprend le coût budgétaire de long terme (en 2030 et 2050) des différentes propositions par branche de la sécurité sociale. Il présente également le coût d'une revalorisation des plafonds. Ce scénario est évalué au travers d'un véritable exercice de simulation du modèle MALTESE. Dans ce scénario, les plafonds dans les différentes branches et régimes de la sécurité sociale sont augmentés de 1,25% par an à partir de 2008 et les autres paramètres de politique sociale (forfaits, tels que définis ci-avant, allocations non forfaitaires) ne font l'objet d'aucune adaptation au bien-être¹. Les autres hypothèses de ce scénario sont celles du CEV. Le coût de ce scénario est évalué au regard d'un scénario "de générosité nulle" dans lequel les plafonds également ne font l'objet d'aucune revalorisation en termes réels.

1. Dans ce scénario, non seulement les plafonds, mais aussi le droit minimum par année de carrière dans le régime de pensions des travailleurs salariés, sont augmentés de 1,25% par an.

TABLEAU 4 - Coût budgétaire de 9 propositions, d'un scénario "plafonds"¹ et du scénario du CEV: le long terme en % du PIB - en différence par rapport à un "scénario" de générosité nulle

		2030	2050
Pensions			
Scénario du CEV	par comparaison à un sc. de générosité nulle	0.59	1.39
Total des propositions	sauf "plafonds"	0.14	0.17
	y compris "plafonds"	0.29	0.91
Proposition 1	2% en 2008	0.01	0.01
Propositions 2 et 3	2% pour les bénéficiaires de 15 ans et plus [°]	0.03	0.04
Proposition 5	2% pour les bénéficiaires de 6 ans ^{°°}	0.10	0.12
"Plafonds"	1.25% par an à partir de 2008	0.15	0.74
Incapacité de travail			
Scénario du CEV	par comparaison à un sc. de générosité nulle	0.13	0.27
Total des propositions	sauf "plafonds"	0.01	0.01
	y compris "plafonds"	0.12	0.25
Proposition 1	2% en 2008	0.01	0.00
Propositions 2 et 3	2% pour les bénéficiaires de 15 ans et plus	0.00	0.00
Proposition 5	2% pour les bénéficiaires de 6 ans [*]	0.00	0.00
Proposition 8	taux de remplacement de 53% à partir de 2008	0.00	0.00
"Plafonds"	1.25% par an à partir de 2008	0.11	0.24
Chômage (et prépension)			
Scénario du CEV	par comparaison à un sc. de générosité nulle	0.23	0.42
Total des propositions	sauf "plafonds"	0.01	0.01
	y compris "plafonds"	0.16	0.32
Proposition 6	2% en 2008	0.01	0.00
Proposition 7	taux de remplacement de 53% à partir de 2008	0.00	0.00
Proposition 9	taux de remplacement de 58% à partir de 2008	0.00	0.01
"Plafonds"	1.25% par an à partir de 2008	0.14	0.30
Prestations familiales			
Scénario du CEV	par comparaison à un sc. de générosité nulle	0.25	0.38
Proposition 10	maintien des allocations majorées	0.00	0.00
Total			
Scénario du CEV	par comparaison à un sc. de générosité nulle	1.21	2.45
Total des propositions	sauf "plafonds"	0.17	0.19
	y compris "plafonds"	0.57	1.47

[°] le nombre de bénéficiaires évolue selon le nombre de bénéficiaires de 77 ans et plus dans le scénario du CEV.

^{°°} selon la ventilation par âge du nombre de pensionnés de 68 ans et plus dans le scénario du CEV et un montant par âge décroissant (selon le taux de croissance de la pension moyenne dans le scénario "plafonds")

^{*} selon une distribution par durée de séjour inchangée et un montant par âge décroissant (selon le taux de croissance de l'allocation moyenne dans le scénario "plafonds")

1. Dans ce scénario, non seulement les plafonds, mais aussi le droit minimum par année de carrière dans le régime de pensions des travailleurs salariés, sont augmentés de 1,25% par an.

IV Evaluations des mesures relatives à la branche pensions dans le régime des travailleurs indépendants

La seconde demande adressée par le "Groupe des Dix" au BFP portait sur l'évaluation pour le régime des travailleurs indépendants des conséquences budgétaires des mesures de revalorisation des pensions reprises dans les dix propositions initiales, à savoir les propositions 1, 2, 3 et 5. Ces évaluations ont été réalisées par le modèle MOSES.

Le modèle Moses

Le modèle MoSES (Model of the Self-Employed Scheme) effectue des projections détaillées de la pension moyenne annuelle du travailleur indépendant dans le cadre du système MALTESE. Il fonctionne sur base de cas types, chaque cas étant fonction du sexe, du type d'activité (c'est-à-dire du niveau de revenu), du type de carrière (pure ou mixte), de la durée de celle-ci et du type de pension choisie par l'individu. Le modèle simule pour chaque année environ 4.500 cas types différents de pension de personnes partant à la retraite en fonction des caractéristiques énumérées ci-dessus. Cette approche permet de tenir compte des règles spécifiques au calcul de la pension pour chacun de ces cas-types et en particulier au calcul de la pension minimum.

Les limitations du modèle

Malgré une approche par cas-types et certaines adaptations, MoSES comporte certaines limites dans l'optique de l'évaluation des mesures proposées.

En ce qui concerne les allocations forfaitaires (pension minimum), MoSES calcule l'effet d'une hausse de celles-ci sur la pension des entrants à la fois en terme d'allocation moyenne mais également en terme de volume de bénéficiaires. Pour ce qui est du stock initial de pensionnés (observés), les statistiques ne sont cependant pas assez détaillées pour isoler les bénéficiaires d'une pension minimum et l'effet d'une hausse de celle-ci est calculée de manière indirecte.

MoSES n'identifiant pas les pensions moyennes sur base de la durée de présence, les mesures d'adaptations au bien-être accordées selon ce critère sont évaluées en fonction de l'âge des bénéficiaires. Par exemple, la population présente dans le régime depuis 15 ans est assimilée à la population âgée de 80 ans.

Résultats de court et moyen terme

TABEAU 5 - Coût budgétaire de diverses propositions de revalorisation des pensions dans le régime des travailleurs indépendants: le court-moyen terme en millions d'euros, à prix constants de 2008- en différence par rapport au scénario de générosité nulle

en millions d'euros	2009	2010	2011
Total des propositions	36	37	38
Proposition 1	27	27	27
Propositions 2 et 3	7	7	8
Proposition 5	2	2	3

La proposition 1 – hausse de la pension minimum de 2 % en 2008 – occasionne un surcoût d'environ 27 millions d'euros en 2009. Ce coût est stable à court terme, la proportion de bénéficiaires de pension minimum restant constante et l'effet du vieillissement étant relativement restreint.

Les propositions 2&3 – hausse de 2 % des pensions des individus présents dans le régime depuis 15 ans et plus en 2008 puis de 2 % des pensions des individus présents dans le régime depuis 15 ans à partir de 2009 – occasionne un coût en 2009 d'environ 7 millions d'euros. Cette hausse de bien-être n'est accordée qu'aux bénéficiaires d'allocations non forfaitaires, ce qui représente moins de la moitié des bénéficiaires du régime des travailleurs indépendants.

Le coût de la proposition 5 s'accroît à mesure qu'elle touche davantage de générations.

Résultats de long terme

TABEAU 6 - Coût budgétaire de diverses propositions de revalorisation des pensions dans le régime des travailleurs indépendants: le long terme en % du PIB - en différence par rapport à un "scénario" de générosité nulle

en % du PIB	2020	2030	2050
Total des propositions	0.01	0.01	0.01
Proposition 1	0.01	0.01	0.01
Propositions 2 et 3	0.00	0.00	0.00
Proposition 5	0.00	0.00	0.00

A long terme, le surcoût occasionné par la hausse de la pension minimum et par les adaptations au bien-être augmente légèrement sous l'effet du vieillissement qui gonfle la population pensionnée. L'effet reste cependant très modéré.

V Impact de l'ensemble des mesures évaluées

Les tableaux 7 et 8 reprennent le coût des différentes propositions de revalorisation des prestations du régime salarié (à l'exception de la proposition 4) ainsi que le coût de la revalorisation des pensions du régime des travailleurs indépendants. Ces tableaux comprennent également le coût du scénario du CEV, qui, lui, concerne l'ensemble des régimes de sécurité sociale. Le tableau 8, relatif aux impacts de long terme, ne tient pas compte de l'effet d'un relèvement de 1,25% par an des plafonds.

TABEAU 7 - Coût budgétaire des principales propositions de revalorisation des prestations sociales présentées dans ce rapport: le court-moyen terme en millions d'euros, à prix constants de 2008- en différence par rapport au scénario de générosité nulle

	2009	2010	2011
Scénario du CEV	414	620	829
Propositions pour le régime salarié	306	323	339
Pensions du régime indépendant	36	37	38

TABEAU 8 - Coût budgétaire des principales propositions de revalorisation des prestations sociales présentées dans ce rapport: le long terme en % du PIB - en différence par rapport au scénario de générosité nulle

	2011	2030	2050
Scénario du CEV	0.23	1.21	2.45
Propositions pour le régime salarié	0.09	0.17	0.19
Pensions du régime indépendant	0.01	0.01	0.01

VI Annexe- Précisions sur l'évaluation des 10 propositions et sur le scénario "plafonds"

A. Propositions 1 à 10 (à l'exception de la 4)

Les estimations du coût des différentes propositions sont réalisées par comparaison à une situation où la mesure de revalorisation n'est pas attribuée. Il s'agit dès lors de définir deux scénarios d'évolution des dépenses : un scénario "hors mesure" et un scénario "avec mesure".

1. Evolution des dépenses "hors mesure"

De manière générale, le profil d'évolution des dépenses est donné par :

$$Dep_{c,t} = Dep_{c,0} \cdot (1 + r_{c,bénéf} + r_{c,allocation\ moyenne})$$

La dépense initiale de la catégorie c ($Dep_{c,0}$)

Par dépense initiale d'une catégorie s'entend la dépense relative à la catégorie d'allocataires concernée par une mesure en l'année de base (par exemple, les dépenses relatives à la pension minimum ou aux allocations forfaitaires de la branche chômage). Cette dépense initiale est estimée sur base de l'évaluation de l'effet des diverses propositions par les parastataux. Par exemple, l'ONP estime le coût d'une revalorisation de 2% des pensions minimums à 36.6 millions d'euros (en 2008), les dépenses relatives aux pensions minimums peuvent être évaluées en divisant ce montant par 2%, soit $36.6/0.02$ ou 1830 millions d'euros. En outre, ces dépenses sont estimées en supposant que la mesure est appliquée sur l'ensemble de l'année. Par exemple, la revalorisation des pensions des bénéficiaires dont la date de prise de cours remonte de 15 à 19 ans coûterait à partir du premier septembre 2008 10.5 millions d'euros. Nous supposerons que sur l'ensemble de l'année 2008, elle coûte trois fois ce montant ou 31.5 millions d'euros.

La croissance du nombre de bénéficiaires de la catégorie c ($r_{c,bénéf}$)

L'évolution du nombre de bénéficiaires d'une catégorie particulière d'allocataires est en général assimilée à l'évolution du nombre de bénéficiaires de la branche dans son ensemble telle que projetée dans le scénario du CEV. Cela revient à supposer que la structure par catégorie de bénéficiaires dans une branche reste inchangée. Cette hypothèse est relativement contraignante pour les propositions relatives aux minimums.

Toutefois, en ce qui concerne les pensionnés de 15 ans et plus, nous supposons une évolution de leur nombre identique à celle des pensionnés de 77 ans et plus dans le scénario du CEV.

La croissance de l'allocation moyenne de la catégorie c ($r_{c,allocation\ moyenne}$)

Les forfaits et minima, dans le scénario "hors mesure", restent par hypothèse constant (taux de croissance nulle). En ce qui concerne les allocations non forfaitaires, nous supposons qu'elles suivent la croissance de l'allocation moyenne de la branche telle que définie dans le scénario "plafonds" (cf. section suivante).

2. Evolution des dépenses "avec mesure"

Connaissant l'évolution des dépenses "hors mesure", définir un profil de dépenses "avec mesure" est immédiat pour la plupart des propositions (soit les propositions 1 à 3 et 6 à 9). Il s'agit simplement de revaloriser les dépenses "hors mesure" de 5.45% pour la proposition 9 (taux de remplacement relevé de 55 à 58%), de 6% pour les propositions 7 et 8 (taux de remplacement relevé de 50 à 53%) et de 2% pour les autres propositions.

3. La mesure 6

L'évolution des dépenses "hors mesure" est plus difficile à évaluer étant donné que ces dépenses couvrent chaque année une génération supplémentaire de bénéficiaires.

Les pensions du régime salarié à moyen terme

En matière de pensions du régime salarié, nous nous sommes appuyés à court et moyen terme sur les statistiques (au 1er janvier 2005) ventilant bénéficiaires et dépenses par année de prise de cours de la pension (prise de cours de la pension de retraite du conjoint décédé pour les pensions de survie). Les pensionnés dont la pension a pris cours en 2002 sont ceux qui auront une ancienneté de 6 ans en 2008. En faisant évoluer cette cohorte de pensionnés en fonction des taux de survie (en supposant qu'ils ont pris leur pension à 62 ans) et en faisant l'hypothèse que leur pension moyenne reste constante, on obtient une estimation de la dépense relative à cette génération en 2008 et les années suivantes. On procède d'une manière identique pour la génération dont la pension a pris cours en 2003 et qui verra sa pension revalorisée en 2009 et ainsi de suite. On obtient dès lors une évaluation des dépenses "hors mesure" relatives aux pensions dont la date de prise de cours remonte à 6 ans en 2008, 6 et 7 ans en 2009, ... Ces dépenses sont alors revalorisées de 2% afin d'obtenir un profil de dépenses "avec mesure". L'impact final de la mesure est évalué en calibrant le coût de la mesure ainsi calculé en fonction de l'estimation du coût de la mesure en 2008 faite par l'ONP.

Les pensions du régime salarié à long terme

A long terme, la projection par âge du nombre de pensionnés dans le régime salarié du scénario du CEV est utilisée afin de déterminer la proportion de bénéficiaires de 68 à 90 ans en 2030 et de 68 ans et plus en 2050. Afin de déterminer la part des dépenses de pensions (du scénario "plafonds") relatives à ces

catégories d'âges de pensionnés, nous supposons une décroissance de la pension moyenne par âge équivalente à la croissance annuelle de la pension moyenne (entre 2008 et 2030 et 2008 et 2050 respectivement). Ceci permet de définir l'évolution des dépenses "hors mesure". Ces dépenses sont ensuite revalorisées de 2% pour obtenir le montant des dépenses "avec mesure".

Les indemnités d'invalidité

La procédure d'estimation est similaire à celle retenue pour les pensions du régime salarié à long terme. Toutefois dans ce cas, nous supposons la distribution des fréquences des durées de séjour des bénéficiaires constante (selon cette distribution au 31 décembre 2002). A moyen terme (jusqu'en 2011), l'allocation moyenne par âge est supposée décroître selon la croissance annuelle de l'indemnité moyenne réelle en invalidité entre 1998 et 2003. Remarquons que l'impact final de la mesure est calibré selon l'estimation réalisée par l'INAMI du coût de la mesure en 2008.

B. Le scénario "plafonds"

Le scénario simulé porte sur une augmentation des plafonds dans les différentes branches de la sécurité sociale - et du droit minimum par année de carrière dans le régime de pensions des travailleurs salariés - de 1,25% par an à partir de 2008. Les forfaits tels que définis ci-avant et les allocations non forfaitaires ne font l'objet d'aucune adaptation au bien-être. Les autres hypothèses de ce scénario sont celles du CEV.

Le coût de ce scénario est évalué au regard d'un scénario "de générosité nulle" dans lequel les plafonds également ne font l'objet d'aucune revalorisation en termes réels. Les chiffres du tableau peuvent différer légèrement de ceux repris dans le texte principal dans la mesure où les dépenses sociales sont exprimées ici en pourcentage du PIB de chacun des 2 scénarios et, dans le texte principal, en pourcentage du PIB du scénario du CEV.

TABLEAU 9 - Coût budgétaire du vieillissement (en % du PIB): différence entre le scénario d'un accroissement annuel de 1,25% des plafonds et le scénario de générosité nulle.

Composantes du coût budgétaire du vieillissement	2008	2009	2011	2011	2020	2030	2050
Pensions	0.00	0.00	0.00	0.00	0.04	0.16	0.76
- régime des salariés	0.00	0.00	0.00	0.00	0.03	0.15	0.74
- régime des indépendants	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01	0.02
- secteur public ^a	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Soins de santé ^b	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Incapacité de travail	0.00	0.00	0.00	0.00	0.05	0.11	0.24
Chômage	0.00	0.00	0.01	0.01	0.06	0.10	0.22
Prépension	0.00	0.00	0.00	0.00	0.02	0.04	0.09
Allocations familiales	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Autres dépenses de sécurité sociale ^c	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Total	0.00	0.00	0.01	0.02	0.16	0.41	1.30

a. Y compris les pensions des entreprises publiques à charge de l'Etat et la GRAPA. Bien que la GRAPA constitue principalement un complément aux pensions des régimes salarié et indépendant, les dépenses y afférentes sont reprises dans les dépenses de pensions du régime de la fonction publique puisqu'elles sont enregistrées dans la Comptabilité nationale à charge du pouvoir fédéral.

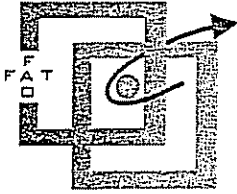
b. Dépenses publiques de soins de santé. Elles comprennent les dépenses de sécurité sociale, c'est-à-dire les soins de santé (régime des travailleurs salariés et indépendants, OSSOM et autres régimes), certaines dépenses du pouvoir fédéral (principalement l'intervention dans le prix de journée d'hospitalisation qui est transféré à partir de 2004 à la Sécurité sociale), des Régions (aide aux handicapés) et des pouvoirs locaux (prestations médicales des CPAS aux personnes en difficulté, y compris les frais de séjour dans les maisons de repos). Certaines dépenses d'assistance à la vie quotidienne des personnes âgées dépendantes sont également incluses.

c. Principalement les indemnités pour accidents du travail, maladies professionnelles et des Fonds de sécurité d'existence.

La modification des plafonds affecte les dépenses en matière de pensions (régimes privés), chômage, prépension et invalidité¹. Dans la mesure où elle ne concerne que les nouveaux bénéficiaires et qu'elle est répétée à une fréquence annuelle, cette revalorisation n'influence que de manière progressive les dépenses sociales. Ce caractère progressif est d'autant plus marqué, d'une part, que le durée (moyenne) de séjour dans la branche considérée est longue, d'autre part, que la période de référence pour le calcul de l'allocation est longue (dans la branche pensions particulièrement). Evidemment, les effets de la revalorisation des plafonds sont également liés à l'importance de la population de (nouveaux) bénéficiaires dont la rémunération est effectivement plafonnée et donc au niveau initial du plafond.

1. A long terme, les dépenses relatives aux indemnités pour accidents du travail et maladies professionnelles ne font pas l'objet d'une modélisation spécifique. Elles évoluent parallèlement au PIB.

BIJLAGE 5

FONDS VOOR ARBEIDSONGEVALLEN

Afzender: Troonstraat 100 • BE-1050 BRUSSEL

Aan de heer Voorzitter van de NAR
Blijde Inkomstlaan 17-21
1040 BRUSSEL

Datum: 01-09-2006

Uw bericht:

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: DIR/AE

Contact: M. Depoortere

Telefoon: 02 506 85 80

michel.depoortere @faofat.fgov.be

Welvaartsaanpassing van de vergoedingen voor arbeidsongevallen

Mijnheer de Voorzitter,

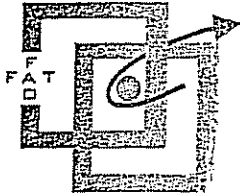
In aansluiting aan de vraag van 27 juni 2006 van de Nationale Arbeidsraad om het advies van het beheerscomité van het Fonds te krijgen i.v.m. de welvaartsaanpassingen binnen de arbeidsongevallensector, laat ik u als bijlage de nota geworden die aan een werkgroep van het beheerscomité werd voorgelegd op 31 augustus 2006, evenals de notulen van deze vergadering.

Samengevat kan gesteld worden dat de in de nota onder punt 2 opgenomen cijfergegevens werden gevalideerd, met inbegrip van de gegevens in bijlage 2 (Assuralia) en dat voorstellen tot compensatie gunstig geadviseerd werden.

Hoogachtend

De administrateur-generaal

Michel. DEPOORTERE

FONDS VOOR ARBEIDSONGEVALLEN

WERKGROEP WELVAARTSAANPASSING

Vergadering van 30 augustus 2006

Notulen

Aanwezig:

de heer Pierre DESMAREZ, voorzitter;
mevrouw Catherine VERMEERSCH en de heren Serge DEMARREE, Xavier MELLERY, Vincent RENARD en Wim SCHITS, vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties;
de heren Paul PALSTERMAN, de heer Daniel VAN DAELE, Philippe VIGNERON en Hugo VAN LANCKER, vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties;
mevrouw Isabelle VINCENT, regeringscommissaris;
de heer Michel DEPOORTERE, administrateur-generaal;
de heer Pierre POTS, secretaris ;
de heer Jean Lissoir, attaché.

Verontschuldigd:

de heer Geert DE PREZ, de heer Luc DETOBEL, mevrouw Sophie ROSMAN, de heer Luc VAN GOSSUM en de heer Thierry VANMOL, vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties;
de heer Luc DE VOS, mevrouw Hilde DUROI, de heer Herman FONCK en mevrouw Ann VAN LAER, vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties;
de heer Yves LIBERT, regeringscommissaris van Begroting;
de heer Edouard VAN HORENBEECK, vertegenwoordiger van de C.B.F.A.;
mevrouw Jacqueline DE BAETS, adjunct-administrateur-generaal.

De vergadering begint om 12 uur 30.

Als enig punt op de agenda staat het doc. WG/4/06/01 –Welvaartsaanpassing.

Op vraag van de voorzitter leidt de administrateur-generaal het document in. Hij signaleert dat in de tabel op blz. 2 voor het scenario 1 september 2008 “1988 tot 2002” moet vervangen worden door “1988 tot 1992”.

Vervolgens verleent de voorzitter het woord aan de heer Schits die de becijfering van de voorstellen in hoofde van de verzekeringsondernemingen toelicht aan de hand van een nota van Assuralia van 18 juli 2006 als bijlage 2.

Na een korte gedachtewisseling stelt de voorzitter vast dat de leden eenparig de door het Fonds en Assuralia gehanteerde berekeningswijzen bekrachtigen.

Vervolgens spitst de discussie zich toe op de financierings- en compensatiemechanismen.

1. Compensatie van de verhoging van het vergoedingsplafond

Een werkgeversvertegenwoordigster verklaart dat een compensatie nodig is, omdat de verhoging resulteert in een verhoging van de premies die de werkgevers moeten betalen. Zij is een *conditio sine qua non* voor de werkgevers voor een positief advies in de Nationale Arbeidsraad. Het compensatiemechanisme toegepast in 2005, namelijk een wijziging van de basisloonnotie, vertoonde het nadeel dat het onvoldoende zichtbaar was voor de werkgevers. Gelet op het precedent van 2005, vragen de werkgevers deze keer dat het compensatiemechanisme een directe weerslag heeft op de premies, zo veel mogelijk zichtbaar is en in werking treedt op hetzelfde ogenblik als de plafondverhoging. Een vermindering van de bijdrage van 5,5%, berekend op de premie en bestemd voor het RIZIV, beantwoordt aan deze vereisten. De zuivere arbeidsongevallenpremie zal weliswaar stijgen om de plafondverhoging op te vangen, maar de uiteindelijke premie te betalen door de werkgever zal onveranderd blijven, omdat de bijdrage bestemd voor het RIZIV zal dalen. Bovendien is het mechanisme duidelijk zichtbaar, omdat de bijdrage een afzonderlijke lijn is op de premieafrekening. Deze oplossing is conform met de standpunten van het beheerscomité in verband met de transferten van de sector naar het globaal beheer. Een kwart van de premies die de werkgevers betalen, resulteren in dergelijke transferten, waarvan een goed deel gaat naar andere sectoren van de sociale zekerheid, meer bepaald het dekken van het tekort van de gezondheidszorgen, in plaats van naar de slachtoffers van arbeidsongevallen.

Wat de transferten betreft, merkt de administrateur-generaal op dat de meerderheid ervan kapitalen betreft, waarmee renten moeten betaald worden ten laste van het globaal beheer. Hij merkt ook op dat de compensatiemethode voor 2004 en 2005 (loonverschil af te rekenen tussen de verzekeraar en het Fonds voor rekening van het globaal beheer) administratief zwaar is en beter niet herhaald wordt.

Een werknemersvertegenwoordiger drukt zijn terughoudendheid uit tegenover het voorstel, omdat de middelen in de ziekteverzekering aangewend worden voor de functionele revalidatie en het niet rijmt met de voorstellen in verband met de wedertewerkstelling en herscholing.

Een andere werknemersvertegenwoordiger stelt vast dat de bijdrage haar zin verloren heeft sedert de overheveling van de bevoegdheden in verband met het gehandicaptenbeleid naar de Gemeenschappen. De bijdrage gaat rechtstreeks naar het RIZIV en is niet meer bestemd voor de sociale reclassering van gehandicapten. Zo de bijdrage nog een tijd geaffecteerd werd aan de tussenkomsten voor de functionele revalidatie, is dat nu niet meer het geval en gaat zij op in de algemene middelen van het RIZIV. De eigen inkomsten van het RIZIV zullen aldus verminderen en moeten gecompenseerd worden door een verhoogd beroep op het globaal beheer.

Een werkgeversvertegenwoordigster merkt nog op dat de verhoging van het plafond op 1 januari 2007 beschouwd wordt als de bevestiging van de beslissing van de ministerraad van Oostende en niet ter discussie staat, maar dat de verhoging met 1,25% op 1 januari 2008 voorgesteld door de vakorganisaties door het VBO in vraag gesteld werd in de Nationale Arbeidsraad. Het VBO verwijst nin dat verband naar de notificatie van de beslissing van Oostende en naar de tweejaarlijkse aanpassing voorzien voor de pensioenen. Als men nu jaarlijkse verhogingen gaat invoeren, riskeert men dat het plafond sneller stijgt dan de eigenlijke lonen. De verhoging van 1,25% ging uit van een productiviteitsstijging van 1,75%. Volgens de laatste prognoses zou deze evenwel dalen tot 1,5 of zelfs 1,3%, wat neerkomt op een verhoging van 0,8%. 1,25% is dan teveel voor het plafond. Deze kwestie die alle sectoren aangaat, werd dus nog niet beslecht door de Nationale Arbeidsraad.

Na een verdere gedachtewisseling stelt de voorzitter vast dat alle leden instemmen met het voorstel om de compensatie door te voeren door een vermindering van de bijdrage op de

premies, bestemd voor het RiZIV. De grootte van de vermindering kan evenwel maar definitief bepaald worden nadat er duidelijkheid is of en met hoeveel het plafond op 1 januari 2008 zal verhogen.

2. Financieringsmechanisme voor de welvaartsaanpassingen ten laste van de verzekeringsondernemingen

Een werkgeversvertegenwoordiger stelt voor de actuele maatregel, die aanvaard werd door het beheerscomité met betrekking tot de voorgaande jaren, te verlengen. Het betreft de niet-aanpassing van de technische rentevoet van 4,75% voor de kapitalen voor de blijvende ongeschiktheden van minder dan 10% die de verzekeringsondernemingen aan het Fonds overmaken. Het jaarlijks rendement ervan bedraagt 15 miljoen euro, zodat een verlenging met twee jaar volstaat.

Een werknemersvertegenwoordiger verklaart met het voorstel te kunnen instemmen, maar met inachtneming van het voorstel van de diensten om de duurtijd te bepalen in functie van de reële last.

De administrateur-generaal voegt eraan toe dat in tegenstelling tot de beslissing van Oostende er thans kan uitgegaan worden van de realiteit in plaats van vooruitzichten.

Een werkgeversvertegenwoordiger dringt in elk geval aan op een snelle beslissing, omdat de CBFA de verzekeraars verplicht voldoende provisies aan te leggen, maar ermee instemt om deze aan te passen in functie van de parameters die gelden voor de overheveling van de kapitalen.

De voorzitter stelt vast dat de leden unaniem akkoord gaan met het voorstel van verlenging van de huidige maatregel, maar dat de duurtijd ervan zal vastgelegd worden na verificatie van de cijfers.

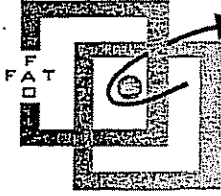
De vergadering eindigt om 13 uur 30.

De Administrateur-Generaal,

De Voorzitter,

M. DEPOORTERE

P. DESMAREZ

FONDS VOOR ARBEIDSONGEVALLEN

NOTA AAN DE WERKGROEP

Doc.WG/4/06/01

VERGADERING VAN 30 AUGUSTUS 2006

Welvaartsaanpassing

1. Tijdens het tweede trimester van 2006 deed de Nationale Arbeidsraad (NAR) een beroep op het FAO om in eerste instantie een raming te bekomen van de enveloppe bepaald in artikel 72 van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact en om vervolgens de budgettaire impact te kennen van een verhoging van 2% van de minimumuitkeringen en van de renten en bijslagen die verschuldigd zijn voor arbeidsongevallen en die 20 jaar of langer geleden zijn ingegaan.

In artikel 73 van dezelfde wet wordt, voor het jaar 2008, het minimumbedrag bepaald dat voorzien moet worden voor een welvaartsaanpassing van alle of sommige sociale uitkeringen van de loontrekkers. Hierbij moeten de volgende vier punten in acht genomen worden:

1. een aanpassing van 0,5% van alle inkomensvervangende uitkeringen in de sociale zekerheid, met uitzondering van de forfaitaire uitkeringen;
2. een aanpassing van 1% van alle forfaitaire sociale uitkeringen;
3. een verhoging met 1,25% van de loongrenzen voor de berekening van de inkomensvervangende uitkeringen;
4. een verhoging van 1,25% van het minimumrecht per loopbaanjaar.

Dit laatste punt moet niet in aanmerking genomen worden voor de arbeidsongevallen-sector.

Het FAO stelde vast dat de enveloppe voor de sociale uitkeringen die door de arbeidsongevallentak toegekend worden, geraamd kan worden op 1,706 Mio €, ofwel 0,750 Mio € voor de niet-forfaitaire uitkeringen en 0,956 Mio € voor de forfaitaire uitkeringen (« minimumuitkeringen »), en dat de verhoging van het plafond geen enkele weerslag zal hebben op de arbeidsongevallen die reeds geregeld zijn. Wanneer de sociale uitkeringen ten laste van de verzekeringsondernemingen in aanmerking worden genomen, bedraagt deze enveloppe 1,922 Mio € (cf. bijlage 1).

2. In antwoord op een bijkomende vraag op 27 juni 2006 maakte het FAO de volgende ramingen over aan de NAR:

Scenario's	2007	2008	2009
<ul style="list-style-type: none"> op 1 september 2007 verhoging van 2% van de minimumuitkeringen en van de renten en bijslagen verschuldigd voor arbeidsongevallen en ingegaan 20 jaar of langer geleden 	1,213	3,556	3,488
<ul style="list-style-type: none"> op 1 januari 2008 verhoging van de plafonds met 1,25% 	-	p.m.	p.m.
<ul style="list-style-type: none"> op 1 september 2008 verhoging van 2% voor de arbeidsongevallen die zich van 1988 tot 1992 hebben voorgedaan 	-	0,070	0,208
<ul style="list-style-type: none"> verhoging van 2% voor de arbeidsongevallen die zich hebben voorgedaan vanaf 2002 	-	0,040	0,134
<ul style="list-style-type: none"> vanaf 2003 	-	-	0,120

Assuralia heeft zich van haar kant gebaseerd op het document in bijlage 2 om op dezelfde vraag van de NAR te antwoorden.

Tijdens de vergadering van 13 juli 2006 werd er gevraagd dat het beheerscomité van het FAO zich akkoord zou verklaren met de berekeningswijze die zowel door het Fonds als door Assuralia gehanteerd wordt en dat het de gevolgen van het voorstel over de compensatie voor de werkgevers zou onderzoeken (cf. bijlage 3).

Dit zijn de basisgegevens die het FAO hanteert bij het opstellen van zijn raming:

2006

a) « Minimumuitkeringen »

1) aanvullende bijslagen, bijslagen wegens verergering en overlijden, bijzondere bijslagen en renten die voor deze gevallen betaald worden door de verzekeringsondernemingen en het FAO	54,3 Mio
2) gevallen van cumulatie met het pensioen	46,6 Mio
	<u>100,9 Mio</u>

b) Renten en bijslagen verschuldigd voor arbeidsongevallen en ingegaan 20 jaar of langer geleden die niet in aanmerking komen voor cumulatie

83,7 Mio

Totaal: 100,9 Mio + 83,7 Mio = 184,6 Mio

Aangezien sommige gevallen op natuurlijke wijze zullen verdwijnen, worden dalingen verwacht van respectievelijk 2,6 Mio en 4,2 Mio in 2007 en 2008.

Bijgevolg komen we tot de volgende ramingen:

$184,6 \text{ Mio} - 2,6 \text{ Mio} = 182 \text{ Mio} \times 0,02 = 3,640 \text{ Mio €}$ voor 2007 (teruggebracht tot 1,213 Mio € voor een aanvangsdatum vastgesteld op 1 september 2007) en

$182,0 \text{ Mio} - 4,2 \text{ Mio} = 177,8 \text{ Mio} \times 0,02 = 3,556 \text{ Mio €}$ voor 2008

De raming van de kosten van de verhoging van 2%, vanaf 1 september 2008, voor de arbeidsongevallen die zich van 1988 tot 1992 hebben voorgedaan, is gebaseerd op het basisbedrag van 10,5 Mio € dat momenteel door het FAO wordt toegekend (10,4 Mio voorzien voor 2009) als renten of bijlagen voor de vergoeding van deze groep arbeidsongevallen.

--> $10,5 \text{ Mio} \times 0,02 \times 1/3 = 0,070 \text{ Mio €}$ in 2008

en $10,4 \text{ Mio} \times 0,02 = 0,208 \text{ Mio €}$ in 2009

Voor de arbeidsongevallen die zich in 2002 en 2003 hebben voorgedaan, kunnen de renten en de bijlagen ten laste van het FAO geraamd worden op respectievelijk 12 Mio € in 2008 en 12,7 Mio € in 2009.

--> $6,0 \text{ Mio} \times 0,02 \times 1/3 = 0,040 \text{ Mio €}$ in 2008 en

$12,7 \text{ Mio} \times 0,02 = 0,254 \text{ Mio €}$ in 2009

De cijfers die door Assuralia werden meegedeeld (cf. bijlage 2), werden besproken met het FAO dat zich met hen akkoord heeft verklaard, zowel over de kosten van de welvaartsaanpassing als over de verhoging van het plafond van het basisloon waarvan sprake is in de notulen van de vergadering van 13 juli 2006.

3. Inzake het voorstel over de compensatie van de verhoging van de premies die het gevolg is van een verhoging van het plafond van het basisloon wordt opgemerkt dat de aanvullende premie of bijdrage inzake vergoeding der schade voortvloeiende uit arbeidsongevallen geïnd door de verzekeraars op basis van artikel 24, § 1, 1°, van de wet van 16 april 1963 betreffende de sociale reclassering van de mindervaliden werd vastgesteld op 5,5% door het K.B. van 28 juni 1974 tot wijziging van hoofdstuk XIV van het K.B. van 5 juli 1963 betreffende de sociale reclassering van de mindervaliden.

Aangezien in 2004 een globaal bedrag van 917,9 Mio € aan premies werd uitgegeven, bedraagt deze bijdrage ten gunste van het RIZIV 47,850 Mio ($917,9 \times 5,5/105,5$) per jaar, het gaat m.a.w. om een bedrag dat de verhoging van het plafond tot beloop van 1,25% overschrijdt. Het zou derhalve mogelijk zijn het percentage van de huidige bijdrage van 5,5% te verminderen.

4. Voor de compensatie van de kosten van de welvaartsaanpassing ten laste van de verzekeringsondernemingen wordt voorgesteld om de maatregel die genomen werd voor de kapitalen « <10% » (inachtnaam van een rentevoet van 4,75% i.p.v. 3,75%), te verlengen. De duur van de verlenging zou later vastgesteld worden in functie van de berekeningen die uitgevoerd moeten worden op basis van de exacte kosten van de welvaartsaanpassing.

De leden worden verzocht de voorstellen uit deze nota goed te keuren.

WS060033
18.07.2006

**Becijfering van de voorstellen voor welvaartsaanpassingen van de
AO-vergoedingen/-renten [uitvoering van de Generatiepactwet]
(antwoord op vraag NAR/CRB van 27 juni 2006 en van VBO)**

Inleiding

De arbeidsongevallenverzekeraars waarborgen de verzekerde prestaties in kapitalisatie. Dit betekent dat de nodige financiële voorzieningen worden aangelegd zodra zich een schadegeval voordoet en aangepast zodra de omvang van de schade verandert. Een welzijnsaanpassing kan dan beschouwd worden als een bijkomende indexering.

Welzijnsaanpassingen

* Op 1 september 2007:

- Verhoging van de minima met 2% van de uitkeringen AO (ongevallen overkomen vanaf 1988 en nog in beheer bij de verzekeraars): **0,25 mio €**.
Berekening op basis van de extrapolatie van de resultaten van een beperkte enquête.
- Verhoging met 2% van de vergoedingen/renten betreffende AO overkomen <1988 (20 jaar of langer geleden): **PM** (volledig ten laste van het FAO).

* Op 1 september 2008:

- Verhoging met 2% van de vergoedingen/renten betreffende AO overkomen tussen 1988 en 1992 (tussen 15 en 19 jaar geleden): **23,4 mio €**.

Berekening

- *basis: kostprijs maatregel welzijnsaanpassing op 1 september 2005 (AO overkomen tussen 1988 en 1997 met BAO-graad $\geq 10\%$): 35 mio €;*
- *gedeelte AO overkomen tussen 1988 en 1992 vertegenwoordigt 1/1,75 van 35 mio €;*
- *3 tussentijdse indexeringen van 2% per jaar;*
- *daling provisies met 2% wegens evolutie barema's;*
- *stijving indexeringsprovisie met 12,5% (CBFA-verplichting)*
(met de stijving van de aanvullende provisie is geen rekening gehouden, want onberekenbaar);
- *hetzij $35 * (1/1,75) * (1,02^{**3}) * 0,98 * 1,125 = 23,4$*

Opmerking: kostprijs welzijnsaanpassing voor AO met BAO-graad < 10% geschat op 0,025 mio € (op basis van beperkte enquête).

Deze informatie is strikt voorbehouden aan de leden van Assuralia en mag alleen worden verspreid met haar toestemming

HUIS DER VERZEKERING

de Meeûssquare, 29
B-1000 Brussel
Tel. +32 2 547 56 11 Fax +32 2 547 56 00
info@assuralia.be www.assuralia.be

Beroepsvereniging van verzekeringsondernemingen
Wettig erkende beroepsvereniging

- Verhoging met 2% van de vergoedingen/renten betreffende AO overkomen in 2002 (6 jaar geleden – voortzetting maatregel Oostende 2004): **5,6 mio €**.

Berekening

- basis: kostprijs maatregel welzijnsaanpassing op 1 september 2007 (AO overkomen tussen 2000 en 2001 met BAO-graad $\geq 10\%$): 9 mio € (4,3 – 4,7 mio €);
- kostprijs verhoging voor 1 jaar: 4,7 mio € (kostprijs meest recente jaar);
- indexering met 2%;
- stijving indexeringsprovisie met 12,5% (CBFA-verplichting)
(met de stijving van de aanvullende provisie is geen rekening gehouden, want onberekenbaar);
- kostprijs welzijnsaanpassing voor AO met BAO-graad $< 10\%$ geschat op 0,2 mio €;
- hetzij $4,7 * 1,02 * 1,125 + 0,2 = 5,6$

Loonplafondverhogingen

- * Op 1 januari 2007:

- Verhoging van het vergoedingsplafond met 2%: **3,8 mio €**

Berekening

- geschat bedrag totale schade 1.000 mio € in 2005
(750 mio € voor arbeiders, 250 mio € voor bedienden);
- loonafhankelijke kosten: 86% voor AO arbeiders, 83% voor AO bedienden;
- effect verhoging loonplafond (relatief aantal waarop de verhoging van toepassing is):
arbeiders: 15%, bedienden: 44%;
- hetzij
voor arbeiders: $750 * 0,86 * 0,15 * 0,02 = 1,94$
voor bedienden: $250 * 0,83 * 0,44 * 0,02 = 1,83$
of in totaal: 3,77 mio €, af te ronden op 3,8 mio €

- * Op 1 januari 2008:

- Verhoging van het vergoedingsplafond met 1,25%: **2,4 mio €**

Berekening

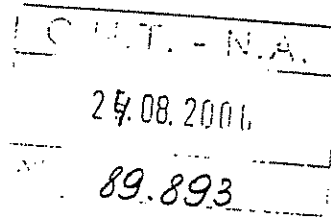
- identiek aan de vorige, maar 0,02 te vervangen door 0,0125;
- hetzij
voor arbeiders: $750 * 0,86 * 0,15 * 0,0125 = 1,21$
voor bedienden: $250 * 0,83 * 0,44 * 0,0125 = 1,14$
of in totaal: 2,35 mio €, af te ronden op 2,4 mio €

BIJLAGE 6

rijksdienst
VOOR
pensioenen

De Administrateur-generaal

Rijkdienst voor pensioenen - Zuidertoren - B-1060 Brussel

De heer P. WINDEY
Voorzitter
Nationale Arbeidsraad
Blijde Inkomstlaan 17-21
1040 BRUSSEL

Uw referentie	Onze referentie (te vermelden in antwoord)	Datum	Telefoon rechtstreeks
AV/CDC Nr. S/89.755	RVP / P110 / ADB	23-8-06	02 / 529.27.15
Bijlage(n)	e-mail		Fax 02 / 529.39.06

Mijnheer de Voorzitter

Onderwerp: - Uitvoering van generatiepact
- Jaarlijkse welvaartsbonus
- Uw brief van 14 juli 2006

Mijn diensten hebben de Nota aan de Ministerraad van 18 juli 2006 betreffende de jaarlijkse welvaartsbonus als uitgangspunt genomen voor de evaluatie van de praktische problemen die bij de uitvoering van de voorgestelde maatregelen zouden kunnen rijzen.

Bij de evaluatie werd de uitvoering vanuit de volgende invalshoeken benaderd:

- doelgroepen: de minimumpensioenen en de pensioenen met een voldoende loopbaan;
- toekenning van de bonus: de jaarlijkse procentuele verhoging en de jaarlijkse forfaitaire verhoging;
- betaling van de bonus: jaarlijkse opbouw en omzetting naar een maandbedrag.

Als bijlage vindt u:

- de bespreking van de voorgestelde maatregelen en de besluiten van de Rijkdienst;
- een synoptische tabel met aandachtspunten waarvoor een reglementaire oplossing moet worden gevonden;
- de uitwerking van enkele door de Raad gevraagde voorbeelden.

Mijn diensten verstrekken u, desgewenst, graag verdere informatie.

Met de meeste hoogachting

Gabriel PERL

BESPREKING JAARLIJKSE WELVAARTSBONUS

Verhoging van het gewaarborgd Minimumpensioen (GMP)	Forfaitaire welvaartsbonus														
<p>Beschrijving van de maatregel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De basisbedragen GMP worden vanaf 01.01.2007 jaarlijks met 1 % buiten index verhoogd. • De welvaartsbonus wordt éénmaal per jaar uitgekeerd. • De verhogingen worden cumulatief uitgekeerd tot een bepaald grensbedrag wordt bereikt. • Van zodra het grensbedrag is bereikt, wordt de jaarlijkse verhoging in maandtermijnen uitbetaald. • De verhogingen zijn netto toekenbaar / betaalbaar. <p>Bedragen (i = 116,15)</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin: 10px 0;"> <tr> <td style="width: 70%;">GMP RP – gezin:</td> <td style="text-align: right;">12.990,85</td> </tr> <tr> <td>GMP RP – alleenstaande:</td> <td style="text-align: right;">10.395,95</td> </tr> <tr> <td>GMP OP</td> <td style="text-align: right;">10.232,50</td> </tr> </table> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin: 10px 0;"> <thead> <tr> <th style="width: 25%;">GMP gemengd</th> <th style="width: 10%;">Index</th> <th style="width: 25%;">Gezin</th> <th style="width: 40%;">Alleenstaande</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">01.08.2005</td> <td style="text-align: center;">116,15</td> <td style="text-align: right;">10.482,00</td> <td style="text-align: right;">7.862,64</td> </tr> </tbody> </table> <p>De Rijksdienst gaat ervan uit dat de procentuele verhoging van de basisbedragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wordt doorgevoerd op alle GMP in betaling; • leidt tot de optrekking van de pensioenen die aan de loopbaanvoorwaarden voor het GMP voldoen, maar waarvan het bedrag op de ingangsdatum hoger is dan GMP-basis (inhaalbeweging); • de lopende pensioenen aan het aangepast basisbedrag worden toegekend (nieuwe pensioenen). 	GMP RP – gezin:	12.990,85	GMP RP – alleenstaande:	10.395,95	GMP OP	10.232,50	GMP gemengd	Index	Gezin	Alleenstaande	01.08.2005	116,15	10.482,00	7.862,64	<p>Beschrijving van de maatregel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • voor de uitkeringen die in 1995 of vroeger zijn ingegaan (tenminste 12 jaar oud), geldt vanaf 2007, in functie van het aantal jaren dat in de teller van de toekenningbreuk is opgenomen, een forfaitaire verhoging die éénmaal per jaar wordt uitbetaald. De forfaitaire verhoging wordt, jaar na jaar gecumuleerd ($B1 + B2 + \dots + Bx$) tot een bepaald plafond (circa € 600) wordt bereikt. Het forfait bedraagt € 85 voor een loopbaan (werknemer + zelfstandige) van ≥ 20 jaar en € 40 voor een loopbaan van ≥ 10 jaar en < 20 jaar. Van zodra het plafond wordt bereikt, wordt het forfait in twaalfden bij het maandbedrag van het pensioen gevoegd; • voor de uitkeringen die in 2003 of vroeger zijn ingegaan (tenminste 5 jaar oud), geldt vanaf 2008, in functie van het aantal jaren dat in de teller van de toekenningbreuk is opgenomen, een forfaitaire verhoging die éénmaal per jaar wordt uitbetaald. De forfaitaire verhoging wordt, jaar na jaar gecumuleerd ($B1 + B2 + \dots + Bx$) tot een bepaald plafond wordt bereikt. Het forfait bedraagt € 90 voor een loopbaan van ≥ 20 jaar en € 40 voor een loopbaan van ≥ 10 jaar en < 20 jaar. Van zodra het plafond wordt bereikt, wordt het forfait in twaalfden bij het maandbedrag van het pensioen gevoegd. Vanaf 2008 volgt de in 2007 toegekende welvaartsbonus de <u>aangepaste</u> bedragen; • in aanvulling wordt door de voogdijminister een mogelijk alternatief aangeboden. Voor loopbanen van 10 tot 20 jaar geldt een forfaitaire bonus van € 40. Voor ieder jaar dat boven de 20 jaar wordt bewezen wordt de bonus met een forfaitair bedrag aangevuld (bedrag = $JWB + [B * X]$); • de forfaitaire bedragen volgen de modaliteiten voor de toekenning van het pensioen gezin / alleenstaande niet.
GMP RP – gezin:	12.990,85														
GMP RP – alleenstaande:	10.395,95														
GMP OP	10.232,50														
GMP gemengd	Index	Gezin	Alleenstaande												
01.08.2005	116,15	10.482,00	7.862,64												
<p>Bedenkingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het GMP wordt pro rata uitbetaald. Dit wordt vertaald naar een aantal volle jaren (gewoon en klein gemengd GMP) of een aantal uit voltijdse dagequivalenten afgeleid aantal jaren (deeltijds GMP en klein gemengd deeltijds – uitvoering van het generatiepact). De procentuele verhoging kan daardoor (bijzonder) klein zijn (zelfs vóór de toepassing van enige cumulatierregel) en geringer uitvallen dan de forfaitaire verhoging voor een vergelijkbare loopbaan. • Voor het bereiken van een grensbedrag moet voor het GMP in ieder dossier een geïndividualiseerde doorlooptijd worden bepaald. 	<p>Bedenkingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De bonus wordt loopbaangebonden uitbetaald (€ 40 en € 85 of € 90). Voor het bereiken van het grensbedrag moeten verschillende doorlooptijden worden bepaald. • Bij gebrek aan differentiatie tussen een bedrag als alleenstaande of als gezin is een sluitende behandeling van de afgeleide rechten niet mogelijk. • De opname van een naar twaalfden omgezette forfaitaire bonus in het maandbedrag kan tot bijzonder grote procentuele verschillen leiden. De loopbaantoets die wordt voorzien, geschiedt immers niet op basis van reële loopbaangegevens, maar op grond van een toekenningbreuk. • Het beheer van de samenloop van verschillende voordelen, het al dan niet maken van voordeligste keuzes bij de samenloop van die voordelen, is bijzonder complex en kan tot tal van ongerijmdheden leiden. 														

BESLUIT

De voorstellen van de voogdijminister betreffende de jaarlijkse welvaartsbonus kunnen door de Rijksdienst naar de geest worden uitgevoerd mits:

- bij de uitwerking ervan rekening wordt gehouden met de gegevens die in de DB beschikbaar zijn (bedragen / breuken / historieken van het voordeel)¹. De in de DB opgenomen gegevens laten de fijne afstemming die in de voorgestelde maatregelen vereist is, niet toe.
- de jaarlijkse forfaitaire bonus als een voordeel sui generis ²kan worden beheerd, dat losstaat van de procentuele aanpassingen van het gewaarborgde minimumpensioen.
- niet wordt overgegaan tot een integratie van netto bedragen in het maandelijks uit te keren pensioenbedrag.
- wordt ingestemd met een aangepaste aanvullende reglementering³ om de praktijkproblemen eenvormig op te lossen.

¹ In de DB kunnen dubbeltellingen in loopbaanbreuken over verschillende stelsels niet worden vermeden. Bovendien moet erop worden gewezen dat de loopbaangedeeltes van uit de echt gescheiden echtgenoten in de eigen pensioenbreuk zijn opgenomen en niet meer traceerbaar zijn.

Voor de opvolging van samengestelde voordelen (eigen en afgeleide rechten) en de daaraan verbonden bonus is de Rijksdienst aangewezen op de voorhanden zijnde historieken.

² De Rijksdienst heeft ervaring met de opvolging van dergelijke voordelen (cfr. vakantiegeld, verwarmingstoelage, ...)

³ Deze techniek werd al eerder toegepast bij de selectieve welvaartsaanpassingen.

SYNOPTISCHE TABEL

BEWERKING	KOMMENTAAR		KOMMENTAAR			
	% VERHOOGING GMP	Y	N	FORFAITAIR JAARBEDRAG	Y	N
Aanpassingen - index - selectieve verhoging	- koppeling voorzien in de wet van 08.08.1980; - kan nog steeds worden doorgevoerd bij in MR overlegd besluit.	X		- de administratie gaat ervan uit dat de forfaitaire bedragen worden geïndexeerd,.	X	X
Inhoudingen - fiscaliteit - solidariteit - 3,55%	- er wordt uitgegaan van het principe: bruto = netto		X X X	- er wordt uitgegaan van het principe: bruto = netto		X X X
Pensioenreglementering Overlevingspensioen - overlijden voor de ingangsdatum van het pensioen - overlijden na ingangsdatum van pensioen - cumulatie rust + overleving	- Indien aan de voorwaarden voor de toekenning van het GMP is voldaan, wordt dit berekend op basis van het aangepaste basisbedrag (art. 152 wet 08.08.1980). De welvaartsbonus wordt toegekend vanaf het jaar volgend op het ingangsjaar. - De opgebouwde bonus wordt overgedragen aan de langstlevende echtgenoot. - De langstlevende echtgenoot maakt aanspraak op: <ul style="list-style-type: none"> o 80% van het uitgekeerde of naar het gezinspensioen omgezette bedrag wanneer het overlevingspensioen niet met een persoonlijk pensioen wordt gecumuleerd. De welvaartsbonus verbonden aan het overlevingspensioen wordt uitgekeerd; o Een niet wegens cumulatie verminderd overlevingspensioen en een rustpensioen. De 	X		- De langstlevende laat geen rechten na, gezien zijn rustpensioen nog niet was ingegaan. Het overlevingspensioen opent aanspraken op een pensioenbonus vanaf het vijfde jaar van betaling. <u>Bijzonderheid:</u> In het voorgestelde concept is de forfaitaire bonus verbonden aan het aantal in aanmerking genomen loopbaanjaren. Het verkrijgen van een 'volledig' overlevingspensioen (vb.: 8/8) geeft geen uitzicht op een forfaitaire welvaartsbonus. - Bij gebrek aan een gezinsbedrag wordt ervan uitgegaan dat de opgebouwde forfaitaire bonus wordt overgedragen aan de langstlevende echtgenoot. De ingangsdatum van het recht van oorsprong bepaalt de verdere evolutie van het bedrag - De langstlevende echtgenoot maakt aanspraak op: <ul style="list-style-type: none"> o een niet wegens cumulatie verminderd overlevingspensioen en een rustpensioen. De voordeligste welvaartsbonus (forfait of GMP) wordt uitgekeerd. De bonus volgt altijd het recht waaraan het oorspronkelijk verbonden was; o het tot het cumulatieplafond beperkte overlevingspensioen en een persoonlijk rustpensioen. De voordeligste welvaartsbonus (forfait of GMP) wordt uitgekeerd. De bonus volgt altijd het recht 	X	

<ul style="list-style-type: none"> - bepalen van de voordeligste toestand <p>Scheiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uit de echt gescheiden (art. 75) - feitelijk gescheiden (art. 74) <p>Gezinspensioen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - verminderd met pensioen RSVZ 	<p>voordeligste welvaartbonus wordt uitgekeerd;</p> <ul style="list-style-type: none"> o het tot het cumulatieplafond beperkte overlevingspensioen en een persoonlijk rustpensioen. De welvaartbonus verbonden aan het rustpensioen wordt uitgekeerd; o het persoonlijk rustpensioen . Het overlevingspensioen is niet betaalbaar De welvaartbonus verbonden aan het rustpensioen wordt uitgekeerd. <ul style="list-style-type: none"> - er wordt rekening gehouden met de bonus op het ogenblik dat hij in het maandbedrag wordt geïntegreerd; - de loopbaangedeelten die betrekking hebben op RP en op A75 werden in de DB betalingen in één breuk opgenomen en kunnen, zonder onderzoek van het dossier niet worden gespecificeerd; - de welvaartbonus wordt voor de helft aan de andere echtgenoot toegekend, voor zover deze uit hoofde persoonlijk rustpensioen niet op een eigen bonus gerechtigd is. - Er wordt geen rekening gehouden met de welvaartsbonus. De bonus wordt enkel aan de titularis uitgekeerd. 	<p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p>		<p>waaraan het oorspronkelijk verbonden was;</p> <ul style="list-style-type: none"> o het persoonlijk rustpensioen . Het overlevingspensioen is niet betaalbaar De welvaartbonus verbonden aan het rustpensioen wordt uitgekeerd. <ul style="list-style-type: none"> - er wordt rekening gehouden met de bonus op het ogenblik dat hij in het maandbedrag wordt geïntegreerd; - de uit de echt gescheiden echtgenoot ontvangt de bonus verbonden aan: <ul style="list-style-type: none"> o het eigen rustpensioen wanneer dit samen met een A75 wordt genoten. De historiek van de bonus volgt deze van het eigen rustpensioen; o het pensioen A75 wanneer geen eigen rechten worden uitgekeerd. De evolutie van de bonus is gekoppeld aan het recht waarvan het is afgeleid en wordt voor de helft aan ieder van de echtgenoten betaalbaar gesteld. - de welvaartbonus wordt voor de helft aan de andere echtgenoot toegekend, voor zover deze uit hoofde van persoonlijk rustpensioen niet op een eigen bonus gerechtigd is. - Er wordt geen rekening gehouden met de forfaitaire bonus. De bonus wordt enkel aan de titularis uitgekeerd. 	<p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p>	<p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p>
<p>Beperkingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - art. 10bis - Vakantiegeld 	<ul style="list-style-type: none"> - Indien het pensioen tot nul wordt herleid of het GMP niet toekenbaar is, is de welvaartbonus niet verschuldigd. - De in het maandbedrag opgenomen welvaarbbonus wordt in aanmerking genomen voor de beperking van het VG tot het maandbedrag van het pensioen. 	<p>X</p> <p>X</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Indien het pensioen tot nul wordt herleid, is de forfaitaire bonus niet verschuldigd. - De in het maandbedrag opgenomen welvaarbbonus wordt in aanmerking genomen voor de beperking van het VG tot het maandbedrag van het pensioen. 	<p>X</p> <p>X</p>	

Toegelaten arbeid	- De procentuele overschrijding van de grenzen op het gebied van toegelaten activiteit wordt eveneens op de welvaartsbonus verhaald	X		- De procentuele overschrijding van de grenzen op het gebied van toegelaten activiteit wordt eveneens op de welvaartsbonus verhaald	X	
Schorsingen						
- toekenning gezinspensioen aan de echtgenoot	- Wanneer het persoonlijke pensioen tot nul wordt herleid omwille van de toekenning van het gezinspensioen aan de andere echtgenoot, wordt de betaling van de bonus opgeschort.	X		- Wanneer het persoonlijke pensioen tot nul wordt herleid omwille van de toekenning van het gezinspensioen aan de andere echtgenoot, wordt de betaling van de bonus opgeschort.	X	
- verblijf in gevangenis	- De welvaartsbonus is betaalbaar het eerste jaar van de opsluiting en wordt voor de verdere duur van het verblijf niet betaalbaar gesteld.	X		- De welvaartsbonus is betaalbaar het eerste jaar van de opsluiting en wordt voor de verdere duur van het verblijf niet betaalbaar gesteld.	X	
Beslag / terugvorderingen						
- grondslag voor beslag	- vertaling van het principe bruto = netto		X	- vertaling van het principe bruto = netto		X
- terugvordering			X			X
Andere						
- IGO	- Daar het om een niet belastbaar voordeel gaat wordt het niet in aanmerking genomen voor de vaststelling van IGO of GI. Te voorzien in KB.		X	- Daar het om een niet belastbaar voordeel gaat wordt het niet in aanmerking genomen voor de vaststelling van IGO of GI. Te voorzien in KB.		X
- GI			X			X

Voorbeelden van berekening van welvaartsbonussen

Inleiding

De basishypothese die hier wordt beschouwd is die van een bonus toegekend naargelang drie categorieën van loopbaanduur. De nota die van de Ministerraad uitgaat, neemt eveneens de hypothese over van een formule die 28 categorieën beschouwt. Die formule levert resultaten op die over het algemeen vrij gelijkwaardig zijn. Toch kan ze sommige gevallen tot de aanzet van een oplossing leiden, maar dan rijzen er andere problemen (en/of stellen zich nog scherper).

Eenvoudige voorbeelden

De hierna volgende problemen leiden niet tot bijzondere problemen op het vlak van toepassing. (204.000 gepensioneerden zijn ongehuwd en cumuleren geen pensioenen van verschillende regelingen, sommigen echter kunnen een minimumpensioen genieten of een loopbaan hebben waardoor ze dat minimum kunnen genieten, zie hieronder).

Om de voorbeelden te vereenvoudigen wordt de bonus beschouwd als hebbende een waarde van jaarlijks 90 €. Voor het grensbedrag van de jaarlijkse betaling is 600 € gekozen.

Voorbeeld 1

Geslacht Man
 Breuk 45/45
 Categorie 13
 Ingangsdatum febr-04 2004
 Pensioenbedrag Gemiddeld arbeiderspensioen 12.469,58

Index 111,64
 Bedrag van de
 jaarlijkse bonus 90
 Grensbedrag 600

Jaar	Oorspronkelijk jaarlijks pensioen	Oorspronkelijk pensioen + jaarlijkse bonus	Oorspronkelijk maandelijks pensioen	Oorspronkelijk pensioen + maandelijkse bonus	Oorspronkelijk pensioen + bonus in januari	
2004	12.469,58	12.469,58	1.039,13	1.039,13	1.039,13	
2005	12.469,58	12.469,58	1.039,13	1.039,13	1.039,13	1 ^{ste} jaar
2006	12.469,58	12.469,58	1.039,13	1.039,13	1.039,13	2 ^{de} jaar
2007	12.469,58	12.469,58	1.039,13	1.039,13	1.039,13	3 ^{de} jaar
2008	12.469,58	12.469,58	1.039,13	1.039,13	1.039,13	4 ^{de} jaar
2009	12.469,58	12.559,58	1.039,13	1.039,13	1.129,13	5 ^{de} jaar
2010	12.469,58	12.649,58	1.039,13	1.039,13	1.219,13	
2011	12.469,58	12.739,58	1.039,13	1.039,13	1.309,13	
2012	12.469,58	12.829,58	1.039,13	1.039,13	1.399,13	
2013	12.469,58	12.919,58	1.039,13	1.039,13	1.489,13	
2014	12.469,58	13.009,58	1.039,13	1.039,13	1.579,13	
2015	12.469,58	13.099,58	1.039,13	1.041,63	1.641,63	
2016	12.469,58	13.189,58	1.039,13	1.049,13	1.649,13	
2017	12.469,58	13.279,58	1.039,13	1.056,63	1.656,63	
2018	12.469,58	13.369,58	1.039,13	1.064,13	1.664,13	
2019	12.469,58	13.459,58	1.039,13	1.071,63	1.671,63	
2020	12.469,58	13.549,58	1.039,13	1.079,13	1.679,13	
2021	12.469,58	13.639,58	1.039,13	1.086,63	1.686,63	
2022	12.469,58	13.729,58	1.039,13	1.094,13	1.694,13	
2023	12.469,58	13.819,58	1.039,13	1.101,63	1.701,63	
2024	12.469,58	13.909,58	1.039,13	1.109,13	1.709,13	
2025	12.469,58	13.999,58	1.039,13	1.116,63	1.716,63	
2026	12.469,58	14.089,58	1.039,13	1.124,13	1.724,13	
2027	12.469,58	14.179,58	1.039,13	1.131,63	1.731,63	
2028	12.469,58	14.269,58	1.039,13	1.139,13	1.739,13	
2029	12.469,58	14.359,58	1.039,13	1.146,63	1.746,63	
2030	12.469,58	14.449,58	1.039,13	1.154,13	1.754,13	

Voorbeeld 2

Geslacht Vrouw
 Breuk 43/43
 Categorie 23
 Ingangsdatum febr-04 2004
 Pensioenbedrag Gemiddeld bediendenpensioen 13.587,89

Index 111,64
 Bedrag van de
 jaarlijkse bonus 90
 Grensbedrag 600

Jaar	Oorspronkelijk jaarlijks pensioen	Oorspronkelijk pensioen + jaarlijkse bonus	Oorspronkelijk maandelijks pensioen	Oorspronkelijk pensioen + maandelijkse bonus	Oorspronkelijk pensioen + bonus in januari	
2004	13.587,89	13.587,89	1.132,32	1.132,32	1.132,32	
2005	13.587,89	13.587,89	1.132,32	1.132,32	1.132,32	1 ^{ste} jaar
2006	13.587,89	13.587,89	1.132,32	1.132,32	1.132,32	2 ^{de} jaar
2007	13.587,89	13.587,89	1.132,32	1.132,32	1.132,32	3 ^{de} jaar
2008	13.587,89	13.587,89	1.132,32	1.132,32	1.132,32	4 ^{de} jaar
2009	13.587,89	13.677,89	1.132,32	1.132,32	1.222,32	5 ^{de} jaar
2010	13.587,89	13.767,89	1.132,32	1.132,32	1.312,32	
2011	13.587,89	13.857,89	1.132,32	1.132,32	1.402,32	
2012	13.587,89	13.947,89	1.132,32	1.132,32	1.492,32	
2013	13.587,89	14.037,89	1.132,32	1.132,32	1.582,32	
2014	13.587,89	14.127,89	1.132,32	1.132,32	1.672,32	
2015	13.587,89	14.217,89	1.132,32	1.134,82	1.734,82	
2016	13.587,89	14.307,89	1.132,32	1.142,32	1.742,32	
2017	13.587,89	14.397,89	1.132,32	1.149,82	1.749,82	
2018	13.587,89	14.487,89	1.132,32	1.157,32	1.757,32	
2019	13.587,89	14.577,89	1.132,32	1.164,82	1.764,82	
2020	13.587,89	14.667,89	1.132,32	1.172,32	1.772,32	
2021	13.587,89	14.757,89	1.132,32	1.179,82	1.779,82	
2022	13.587,89	14.847,89	1.132,32	1.187,32	1.787,32	
2023	13.587,89	14.937,89	1.132,32	1.194,82	1.794,82	
2024	13.587,89	15.027,89	1.132,32	1.202,32	1.802,32	
2025	13.587,89	15.117,89	1.132,32	1.209,82	1.809,82	
2026	13.587,89	15.207,89	1.132,32	1.217,32	1.817,32	
2027	13.587,89	15.297,89	1.132,32	1.224,82	1.824,82	
2028	13.587,89	15.387,89	1.132,32	1.232,32	1.832,32	
2029	13.587,89	15.477,89	1.132,32	1.239,82	1.839,82	
2030	13.587,89	15.567,89	1.132,32	1.247,32	1.847,32	

Voorbeeld 3

Geslacht	Man	
Breuk	45/45	
Categorie	13	
Ingangsdatum	febr-04	2004
Pensioenbedrag	Minimumpensioen alleenstaande	9.991,63
Index	111,64	
Bedrag van de jaarlijkse bonus	99,92	
Grensbedrag	600	

Jaar	Oorspronke lijk jaarlijks pensioen	Oorspronkelijk pensioen + jaarlijkse bonus	Oorspronkelijk maandelijks pensioen	Oorspronkelijk pensioen + maandelijkse bonus	Oorspronkelijk pensioen + bonus in januari	
2004	9.991,63	9.991,63	832,64	832,64	832,64	
2005	9.991,63	9.991,63	832,64	832,64	832,64	1 ^{ste} jaar
2006	9.991,63	9.991,63	832,64	832,64	832,64	2 ^{de} jaar
2007	9.991,63	10.091,55	832,64	832,64	932,55	3 ^{de} jaar
2008	9.991,63	10.191,46	832,64	832,64	1.032,47	4 ^{de} jaar
2009	9.991,63	10.291,38	832,64	832,64	1.132,38	5 ^{de} jaar
2010	9.991,63	10.391,30	832,64	832,64	1.232,30	
2011	9.991,63	10.491,21	832,64	832,64	1.332,22	
2012	9.991,63	10.591,13	832,64	832,64	1.432,13	
2013	9.991,63	10.691,04	832,64	840,92	1.440,92	
2014	9.991,63	10.790,96	832,64	849,25	1.449,25	
2015	9.991,63	10.890,88	832,64	857,57	1.457,57	
2016	9.991,63	10.990,79	832,64	865,90	1.465,90	
2017	9.991,63	11.090,71	832,64	874,23	1.474,23	
2018	9.991,63	11.190,63	832,64	882,55	1.482,55	
2019	9.991,63	11.290,54	832,64	890,88	1.490,88	
2020	9.991,63	11.390,46	832,64	899,20	1.499,20	
2021	9.991,63	11.490,37	832,64	907,53	1.507,53	
2022	9.991,63	11.590,29	832,64	915,86	1.515,86	
2023	9.991,63	11.690,21	832,64	924,18	1.524,18	
2024	9.991,63	11.790,12	832,64	932,51	1.532,51	
2025	9.991,63	11.890,04	832,64	940,84	1.540,84	
2026	9.991,63	11.989,96	832,64	949,16	1.549,16	
2027	9.991,63	12.089,87	832,64	957,49	1.557,49	
2028	9.991,63	12.189,79	832,64	965,82	1.565,82	
2029	9.991,63	12.289,70	832,64	974,14	1.574,14	

Het gaat dus om een minimumpensioen; de maatregel gaat dus onmiddellijk in 2007 in.

Voorbeelden van toepassingsmoeilijkheden bij de huidige stand van zaken van het voorstel

Minimumpensioenen

Voorbeeld 1

Als men twee minimumpensioenen beschouwt berekend op basis van dezelfde breuk en die op verschillende data zijn ingegaan, zou de bonus als volgt worden toegekend.

Stel een persoon X met een ingangsdatum in december 2006. In januari 2007 zal die persoon een minimumpensioen (MP) en een bonus (B1) trekken : MP + B1 met $B1 = 12 \times MP \times 0,01$

In januari 2008 : MP + B1 + B2 met $B2 = (12 \times MP + B1) \times 0,01$

In januari 2009 : MP + B1 + B2 + B3 met $B3 = (12 \times MP + B1 + B2) \times 0,01$

In januari 2010 : MP + B1 + B2 + B3 + B4 met $B4 = (12 \times MP + B1 + B2 + B3) \times 0,01$

Een persoon Y van wie de ingangsdatum in december 2008 ligt zal in december 2008 een verhoogd minimumpensioen trekken: $MP + MP \times 0,01$ (en dus *maandelijks* meer dan persoon X).

In januari 2009 : $MP + MP \times 0,01 + B1'$ met $B1' = (MP + MP \times 0,01) \times 12 \times 0,01$

In januari 2010 : $MP + MP \times 0,01 + B1'$ met $B2' = (MP \times 12 + MP \times 0,01 \times 12 + B1') \times 0,01$

Dit systeem leidt tot identieke jaarbedragen in beide gevallen, maar het verschil kan aangroeien tot 50 € (=600€/12) per maand voor de pensioenen na 2013 (het ogenblik waarop het jaarbedrag wordt geplafonneerd) vergeleken met de pensioenen voor 2007. Het systeem van het minimumpensioen loopt hierbij het gevaar nog wat ondoorzichtiger te worden.

Er zijn 466.768 gerechtigden die geheel of gedeeltelijk minstens één minimumpensioen genieten.

Interacties tussen de bonussystemen

De bonus is voorzien om verhoudingsgewijs te worden toegekend aan personen die een minimumpensioen genieten en forfaitair (maar afhankelijk van de duur van de loopbaan) voor de andere pensioenen.

Er zou moeten bepaald worden wat een minimumpensioen is, want er kunnen cumulaties optreden tussen rust en overleving en tussen de regelingen, en vooral omdat dit systeem niet systematisch voordeliger is dan dat van de forfaitaire bonus.

Voorbeeld 1

Stel een persoon die recht zou hebben op een pensioen gelijk aan het minimumpensioen naar rata van 30/45sten, maar niet aan de voorwaarden voldoet om het te krijgen.

Geslacht	Man		
Breuk	30/45		
Categorie	13		
Ingangsdatum	febr-04	2004	
Pensioenbedrag	Rustpensioen	Alleenstaande	6.661,09

Index	111,64
Bedrag van de jaarlijkse bonus	90
Grensbedrag	600

Jaar	Oorspronkelijk jaarlijks pensioen	Oorspronkelijk pensioen + jaarlijkse bonus	Oorspronkelijk maandelijks pensioen	Oorspronkelijk pensioen + maandelijks bonus	Oorspronkelijk pensioen + bonus in januari		Verskil met het minimumpensioen
2003	6.661,09	6.661,09	555,09	555,09	555,09		0,00
2004	6.661,09	6.661,09	555,09	555,09	555,09	1 ^{ste} jaar	0,00
2005	6.661,09	6.661,09	555,09	555,09	555,09	2 ^{de} jaar	0,00
2006	6.661,09	6.661,09	555,09	555,09	555,09	3 ^{de} jaar	0,00
2007	6.661,09	6.661,09	555,09	555,09	555,09	4 ^{de} jaar	66,61
2008	6.661,09	6.661,09	555,09	555,09	555,09	5 ^{de} jaar	133,22
2009	6.661,09	6.751,09	555,09	555,09	645,09		109,83
2010	6.661,09	6.841,09	555,09	555,09	735,09		86,44
2011	6.661,09	6.931,09	555,09	555,09	825,09		63,05
2012	6.661,09	7.021,09	555,09	555,09	915,09		39,67
2013	6.661,09	7.111,09	555,09	555,09	1.005,09		16,28
2014	6.661,09	7.201,09	555,09	555,09	1.095,09		-7,11
2015	6.661,09	7.291,09	555,09	557,59	1.157,59		-30,50
2016	6.661,09	7.381,09	555,09	565,09	1.165,09		-53,89
2017	6.661,09	7.471,09	555,09	572,59	1.172,59		-77,28
2018	6.661,09	7.561,09	555,09	580,09	1.180,09		-100,67
2019	6.661,09	7.651,09	555,09	587,59	1.187,59		-124,06
2020	6.661,09	7.741,09	555,09	595,09	1.195,09		-147,45
2021	6.661,09	7.831,09	555,09	602,59	1.202,59		-170,84
2022	6.661,09	7.921,09	555,09	610,09	1.210,09		-194,23
2023	6.661,09	8.011,09	555,09	617,59	1.217,59		-217,62
2024	6.661,09	8.101,09	555,09	625,09	1.225,09		-241,00
2025	6.661,09	8.191,09	555,09	632,59	1.232,59		-264,39
2026	6.661,09	8.281,09	555,09	640,09	1.240,09		-287,78
2027	6.661,09	8.371,09	555,09	647,59	1.247,59		-311,17
2028	6.661,09	8.461,09	555,09	655,09	1.255,09		-334,56
2029	6.661,09	8.551,09	555,09	662,59	1.262,59		-357,95

In een eerste fase zou die persoon tot 133,22 € per jaar verliezen, aangezien het minimumpensioen onmiddellijk de bonus geniet. Na acht jaar keert het fenomeen om

en wordt er 217,62 € bereikt na 20 jaar (of de levensverwachting van vrouwen van 63 jaar).

Dit toont *a contrario* aan dat het op lange termijn interessant kan zijn een minimumpensioen te weigeren of dat iemand die men in het systeem van het minimumpensioen ondergebracht heeft wegens vroegere herwaarderingen van dat minimumpensioen er belang bij kan hebben zijn oorspronkelijk recht opnieuw op te nemen.

Dit fenomeen doet zich ook voor bij de onvolledige minimumpensioenen van de zelfstandigen.

In de veronderstelling dat de pensioenen al meer dan vijf jaar worden betaald, is het systeem altijd nadelig voor de minimumpensioenen.

Voorbeeld 2

Stel een persoon die voldoet aan de voorwaarden om het minimumpensioen te krijgen, maar een pensioen heeft dat 100 € hoger is dan dat minimumpensioen. Die persoon zou eventueel vijf jaar moeten wachten voordat hij zijn bonus geniet. Die persoon zal echter worden « ingehaald » door het minimumpensioen. Wat is het systeem dat hij dan moet volgen? Als men de logica neemt op basis van het minimumpensioen, dan is dit systeem voordeliger tot in 2018, maar het wordt daarna nadeliger. Op het einde van het voorbeeld bereikt het verschil 348 €.

Geslacht	Man						
Breuk	30/45						
Categorie	13						
Ingangsdatum	febr-07	2007					
Pensioen -bedrag	Rust- pensioen	alleenstaande	6.761,09				
		Vershil met minimumpen- sioen		100,00			
Index	111,64						
Bedrag van de jaarlijkse bonus	90,00						
Grensbe- drag	600						

Jaar	Oorspronkelijk jaarlijks pensioen	Oorspronkelijk pensioen + jaarlijkse bonus	Oorspronkelijk maandelijks pensioen	Oorspronkelijk pensioen + maandelijkse bonus	Oorspronkelijk pensioen + bonus in januari		Vershil met het minimum pensioen
2007	6.761,09	6.761,09	563,42	563,42	563,42		-100,00
2008	6.761,09	6.761,09	563,42	563,42	563,42	1 ^{ste} jaar	-33,39
2009	6.761,09	6.761,09	563,42	563,42	563,42	2 ^{de} jaar	33,22
2010	6.761,09	6.761,09	563,42	563,42	563,42	3 ^{de} jaar	99,83
2011	6.761,09	6.761,09	563,42	563,42	563,42	4 ^{de} jaar	166,44
2012	6.761,09	6.851,09	563,42	563,42	653,42	5 ^{de} jaar	143,05
2013	6.761,09	6.941,09	563,42	563,42	743,42		119,67
2014	6.761,09	7.031,09	563,42	563,42	833,42		96,28
2015	6.761,09	7.121,09	563,42	563,42	923,42		72,89

2016	6.761,09	7.211,09	563,42	563,42	1.013,42	49,50
2017	6.761,09	7.301,09	563,42	563,42	1.103,42	26,11
2018	6.761,09	7.391,09	563,42	565,92	1.165,92	2,72
2019	6.761,09	7.481,09	563,42	573,42	1.173,42	-20,67
2020	6.761,09	7.571,09	563,42	580,92	1.180,92	-44,06
2021	6.761,09	7.661,09	563,42	588,42	1.188,42	-67,45
2022	6.761,09	7.751,09	563,42	595,92	1.195,92	-90,84
2023	6.761,09	7.841,09	563,42	603,42	1.203,42	-114,23
2024	6.761,09	7.931,09	563,42	610,92	1.210,92	-137,62
2025	6.761,09	8.021,09	563,42	618,42	1.218,42	-161,00
2026	6.761,09	8.111,09	563,42	625,92	1.225,92	-184,39
2027	6.761,09	8.201,09	563,42	633,42	1.233,42	-207,78
2028	6.761,09	8.291,09	563,42	640,92	1.240,92	-231,17
2029	6.761,09	8.381,09	563,42	648,42	1.248,42	-254,56
2030	6.761,09	8.471,09	563,42	655,92	1.255,92	-277,95
2031	6.761,09	8.561,09	563,42	663,42	1.263,42	-301,34
2032	6.761,09	8.651,09	563,42	670,92	1.270,92	-324,73
2033	6.761,09	8.741,09	563,42	678,42	1.278,42	-348,12

Boeking in loopbaanjaren

De jaren opgenomen in de pensioenbreuken geven niet exact het aantal loopbaanjaren weer. Dat geldt zowel naar boven (jaren als uit de echt gescheiden echtgenoot, bijkomende kwartalen toegekend aan zelfstandigen, dubbel geboekte jaren in beide regelingen, studieregularisaties, ondergrondse mijnwerkers met minstens 25 jaar) als naar onder (verwaarloosde jaren wegens de toepassing van de eenheid van loopbaan met het openbaar ambt).

Een andere categorie problemen rijst voor de preferentiële breuken (zeevarenden, stuur- en boordpersoneel van de luchtvaart). De loopbaan van vrouwen was tot in juni 1997 beperkt tot 40 jaar.

Verdeling van de budgettaire weerslag over de regelingen

Uitgezonderd in 2007 zouden de pensioenen van de werknemers en zelfstandigen zonder onderscheid worden vermeerderd met een bonus. De budgettaire weerslag van die kosten kan worden verwezenlijkt op basis van de betaalde pensioenbedragen, maar aangezien de pensioenniveaus gemiddeld veel hoger liggen bij de werknemers, zou dat niet correct zijn, want een forfaitaire bonus kent relatief meer toe aan de zelfstandigen.

Daar de bonus een individueel voordeel is, moeten er regels worden vastgesteld om de kosten van die bonus te verdelen voor de cumulatievegevallen.

Opmerking over de evaluatie van het alternatieve voorstel

Het alternatieve voorstel wordt berekend door een eenvormige verdeling aan te nemen van de loopbaanduren, wat leidt tot een bonusfractie van 4,47 € in de nota van de Ministerraad.

Deze berekening is niet realistisch, want de meeste mannen hebben een nagenoeg volledige loopbaan en vrouwen hebben ook vaker volledige loopbanen dan tussen 20 en 35 jaar bijvoorbeeld. Dat betekent dat het bedrag van 4,47 € eerder

zou moeten worden gebracht op 50 €/26 of wat minder dan 2 € als men binnen budgettaire marges wenst te blijven die identiek zijn aan die van de basishypothese.

Let wel dat de budgettaire bedragen meegedeeld aan de NAR gebaseerd waren op zeer algemene veronderstellingen wat de toepassing van de bonus betreft. Een nauwkeuriger berekening kan pas worden gemaakt als de krachtlijnen van de maatregel nauwkeuriger zullen zijn (zeker wat het in aanmerking nemen van de cumulaties tussen de soorten pensioen, de overlevingen en de regelingen betreft).

BIJLAGE 7

Arbeidsongevallen – verhoging loonplafond met 1% - compensatieregeling

Nieuwe raming vermindering bijdragevoet reclassering indien grensbedrag verhoogd wordt met 1% en de kost daarvan kan geraamd worden op 1,9 miljoen euro.

a	5,50% bijdragevoet reclassering
b	1.000.000.000 premieontvangst miv bijdrage reclassering; mag niet toenemen
c	947.867.299 zuivere premieontvangst na aftrek bijdrage 5,5%
d	1.900.000 berekening kost van de verhoging van grensbedrag
e	949.767.299 nieuwe zuivere premieontvangst die vereist wordt (c+d)
f	50.232.701 blijft beschikbaar voor reclassering (b-e)
g	5,29% omgerekend in bijdragevoet (f/e)
	0,21% omgerekend in vermindering van de bijdrage reclassering in procentpunt